

Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Szydłowiec

NA RZECZ OPRACOWANIA GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI
GMINY SZYDŁOWIEC NA LATA 2024-2030

Zamawiający:

Gmina Szydłowiec

pl. Rynek Wielki 1, 26-500 Szydłowiec

Wykonawca:

Grupa BST Sp. z o.o.

ul. Mieczyków 12, 40-748 Katowice

BADANIA · ANALIZY · EWALUACJE · AUDYTY

Spis treści

Wprowadzenie	4
Definicje kluczowych pojęć.....	5
Metodologia etapu diagnostycznego.....	6
Zastosowane metody badawcze	6
Etapy procesu wyznaczenia obszaru rewitalizacji.....	7
Ogólna charakterystyka gminy Szydłowiec	12
Analiza wskaźnikowa	18
Sfera społeczna	18
Sfera gospodarcza	28
Sfera środowiskowa	31
Sfera przestrzenno-funkcjonalna	32
Sfera techniczna.....	34
Wyznaczenie granic obszarów zdegradowanych.....	37
Wyznaczenie granic obszaru rewitalizacji	39

Wprowadzenie

Niniejsze opracowanie stanowi szczegółową, kompleksową diagnozę służącą wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Szydłowiec. Wyznaczenie wymienionych obszarów stanowi pierwszy etap procesu rewitalizacji. Diagnoza umożliwi wskazanie obszarów, w których koncentrują się negatywne zjawiska.

W dokumencie zaprezentowano m.in. definicje kluczowych pojęć oraz metodologię procesu opracowywania diagnozy. W opracowaniu przedstawiono ponadto mierniki zastosowane w analizie wskaźnikowej, celem ułatwienia interpretacji wyników diagnozy. Przedstawiono również ogólną charakterystykę Gminy Szydłowiec, którą opracowano w oparciu o ogólnodostępne dane statystyczne.

Diagnoza obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji została opracowana w oparciu o analizę następujących stref: społecznej, gospodarczej, środowiskowej, funkcjonalno-przestrzennej oraz technicznej. Analizie poddane zostały wskaźniki opracowane dla każdego z wymienionych obszarów.

Przeprowadzona diagnoza miała na celu wyznaczenie obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji. Dokonano zatem precyzyjnego wyznaczenia wskazanych obszarów – zamieszczone w opracowaniu mapy szczegółowo przedstawiają tereny wyznaczone do objęcia procesem rewitalizacji.

Niniejszy dokument stanowi załącznik do wniosku o wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Szydłowiec, o którym mowa w art. 11 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2021 r. poz. 485), potwierdzający spełnienie przesłanek do ustanowienia wyżej wymienionych obszarów.

Definicje kluczowych pojęć

Zgodnie z *Ustawą z 9 października 2015 r. o rewitalizacji*, **rewitalizacja** to kompleksowy proces wyrowadzania ze stanu kryzysowego **obszarów zdegradowanych**, poprzez działania całościowe (powiązane wzajemnie przedsięwzięcia obejmujące kwestie społeczne oraz gospodarcze, lub przestrzenno-funkcjonalne, lub techniczne, lub środowiskowe), integrujące interwencję na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni i lokalnej gospodarki, skoncentrowane terytorialnie i prowadzone w sposób zaplanowany oraz zintegrowany poprzez programy rewitalizacji. Rewitalizacja zakłada optymalne wykorzystanie specyficznych uwarunkowań danego obszaru oraz wzmacnianie jego lokalnych potencjałów (w tym także kulturowych) i jest procesem wieloletnim, prowadzonym przez interesariuszy (m.in. przedsiębiorców, organizacje pozarządowe, właścicieli nieruchomości, organy władzy publicznej, etc.) tego procesu, w tym przede wszystkim we współpracy z lokalną społecznością.¹

Stan kryzysowy charakteryzuje obszary, na których skoncentrowane są negatywne zjawiska społeczne tj. bezrobocie, ubóstwo, przestępczość, niski poziom edukacji lub kapitału społecznego, niewystarczający poziom uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym; musi występować przynajmniej jedno z wymienionych negatywne zjawisko ze sfery²:

- **gospodarczej** – niski poziom przedsiębiorczości, słaba kondycja lokalnych przedsiębiorstw;
- **środowiskowej** – w zakresie przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia;
- **przestrzenno-funkcjonalnej** – w zakresie niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną, braku dostępu do podstawowych usług, lub ich niska jakość, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, deficytu lub niskiej jakości terenów publicznych;
- **technicznej** – w zakresie m.in. degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym oraz braku funkcjonowania rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska.

¹ Ustawa z 9 października 2015 r. o rewitalizacji

² Ibidem

Metodologia etapu diagnostycznego

Zastosowane metody badawcze

W toku prac nad diagnozą zastosowano 2 techniki badawcze, stanowiące podstawę do wyznaczenia obszarów o szczególnej koncentracji zjawisk negatywnych. Zastosowano następujące metody: analizę danych zastanych oraz analizę wskaźnikową.

Analiza danych zastanych

Pierwszym krokiem, który miał na celu określenie obszarów zdegradowanych, było przeprowadzenie analizy danych zastanych (z ang. *desk research*), na którą składa się analiza dokumentów projektowych, prawnych, sprawozdań i innych materiałów źródłowych. Ta metoda stanowiła bazę dla dalszych rozważań oraz ustaleń związanych z realizacją kolejnych etapów. Analizie poddane zostały dane dotyczące pięciu sfer: sfery społecznej, sfery gospodarczej, sfery środowiskowej, sfery przestrzenno-funkcjonalnej oraz sfery technicznej. Zgodnie z dokumentami tj. „*Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji*”, „*Zasady realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027*”, dane te są wyznacznikami stanu kryzysowego i określają obszary zdegradowane.

Analiza wskaźnikowa

Kolejnym krokiem na etapie diagnostycznym było przeprowadzenie analizy wskaźnikowej. W celu określenia obszarów zdegradowanych oraz obszarów rewitalizacji opracowany został zestaw wskaźników, na który składały się wskaźniki ze sfery społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej. Należy zaznaczyć, iż analiza wskaźnikowa przeprowadzona została przy uwzględnieniu podziału obszaru wiejskiego na sołectwa i podziału miasta na wcześniej wskazane jednostki analityczne, takie podejście metodologiczne umożliwiło wytypowanie obszarów wymagających interwencji.

Etapy procesu wyznaczenia obszaru rewitalizacji

Na wyznaczenie obszaru rewitalizacji składają się: delimitacja obszarów zdegradowanych, delimitacja obszaru rewitalizacji oraz konsultacje społeczne.

Delimitacja obszarów zdegradowanych

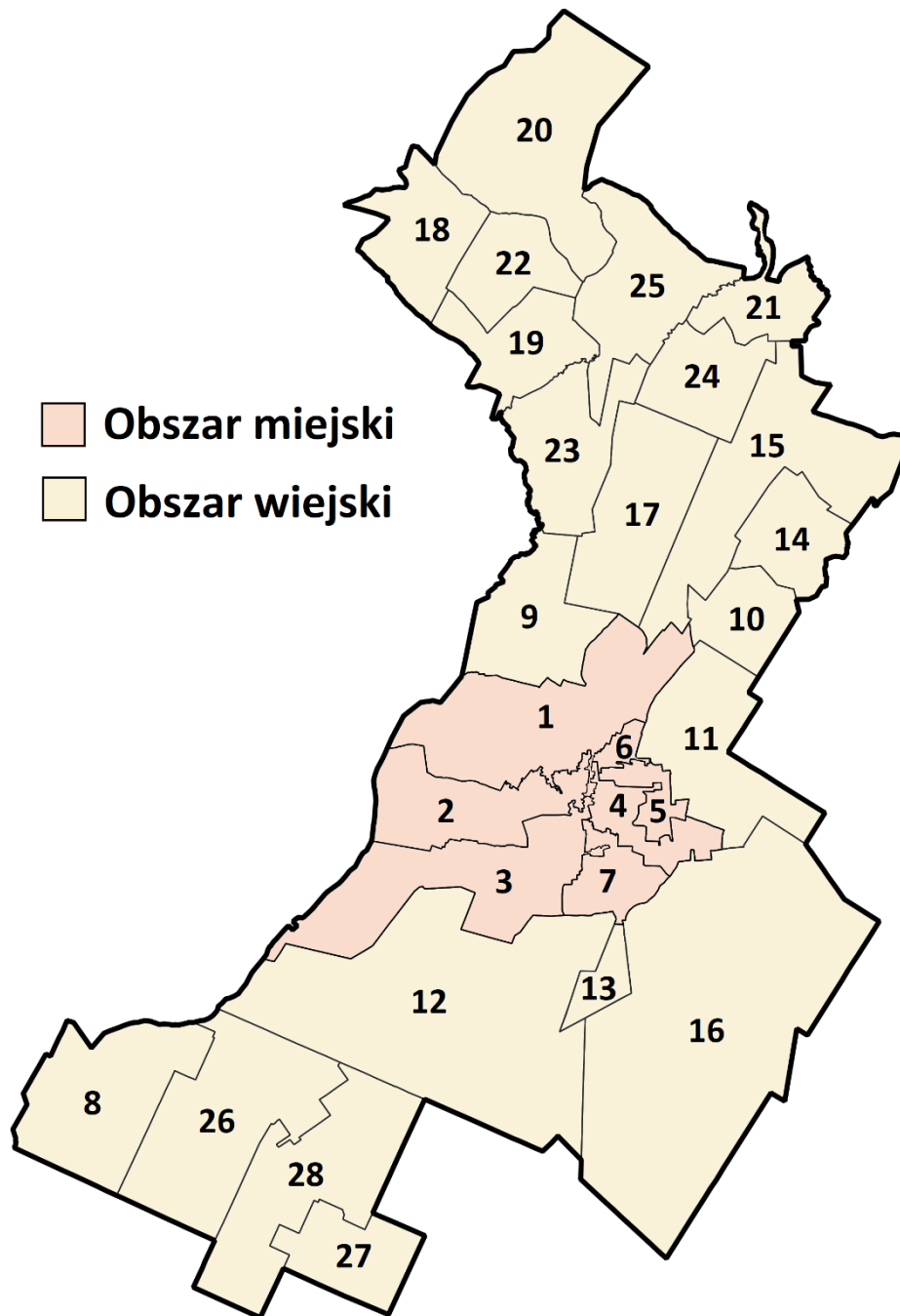
Delimitacji obszarów zdegradowanych dokonano przy uwzględnieniu podziału Gminy Szydłowiec na jednostki analityczne – bazując na obwodach wyborczych obowiązujących w wyborach prezydenckich w 2020 r. dla obszaru miejskiego (dokonano pewnych modyfikacji) oraz sołectwach dla obszaru wiejskiego. W poniższej tabeli zaprezentowano listę wyodrębnionych jednostek analitycznych wraz z przypisanymi do nich ulicami dla obszaru miasta. Bazowano na danych dla całych ulic, ponieważ znacznie upraszcza to procesy związane z późniejszym monitorowaniem postępów rewitalizacji, jednakże ulica Tadeusza Kościuszki oraz Wschodnia, ze względu na długość zostały podzielone.

Tabela 1. Podział gminy Szydłowiec na jednostki analityczne

Lp.	Jednostka analityczna	Wykaz ulic/miejscowości	Liczba mieszkańców
1.	Obszar 1	Browarska, Garbarska, Metalowa, Mikołaja Kopernika, Mikołaja Szydłowieckiego, Polna, Poprzeczna, Północna, Przechodnia, Słomiana, Słoneczna, Świętokrzyska, Tadeusza Kościuszki - numery nieparzyste od 161 do końca i numery parzyste od 160 do końca, Targowa, Władysława Maleckiego.	1554
2.	Obszar 2	1-go Maja, Bankowa, Dworska, Gabriela Narutowicza, Gen. Józefa Sowińskiego, Górna, Jana Kilińskiego, Janusza Kusocińskiego, Jodłowa, Kąpielowa, Kielecka, Kręta, Krótka, Kwiatowa, Lipowa, Mała, Ogrodowa, Partyzantów, Piaskowa, Plac Marii Konopnickiej, Plac Wolności, Podgórze, Podzamcze, Radomska, Rynek Wielki, Rzeczna, Sosnowa, Sportowa, Wąska, Widok, Wiejska, Wspólna, Wymysłów, Zakościelna, Zamkowa, Zielona, Zielonka, Źródłana.	2485
3.	Obszar 3	Adama Mickiewicza, Brzozowa, Folwarczna, Jana III Sobieskiego, Jana Kochanowskiego, Kamienna, Kazimierza Jagiellończyka, Książek Majdowski, Książek Nowy, Książek Stary, Majora Hubala, Parkowa, Spacerowa, Stefana Żeromskiego, Tadeusza Kościuszki - numery nieparzyste od 89 do 159 i numery parzyste od 90 do 158, Wincentego Witosa, Władysława Sikorskiego, Żołnierzy Września 1939 roku.	1550
4.	Obszar 4	Fryderyka Chopina, Hłżecka, Kolejowa, Leśna, Sadowa, Spółdzielcza, Strażacka, Wschodnia (bez nr 62, 64, 66 i 68).	1991

Lp.	Jednostka analityczna	Wykaz ulic/miejscowości	Liczba mieszkańców
5.	Obszar 5	Bolesława Prusa, Piękna, Stanisława Staszica, Władysława Reymonta.	1408
6.	Obszar 6	Jastrzębska, Różana, Władysława Jachowskiego, Wschodnia nr 62, 64, 66 i 68.	1242
7.	Obszar 7	Armii Krajowej, Księżnej Anny Sapieżyńskiej, Ludwika Waryńskiego, Mariana Langiewicza, Polanki, Powstania Listopadowego, Powstania Styczniowego, Powstania Warszawskiego, Stanisława Moniuszki, Tadeusza Kościuszki numery nieparzyste od 1 do 87 i numery parzyste od 2 do 88, Willowa.	687
8.	Hucisko	Hucisko	175
9.	Rybianka	Rybianka, Długosz, Marywil	209
10.	Świerczek	Świerczek	329
11.	Szydłówek	Szydłówek	725
12.	Wola Korzeniowa	Wola Korzeniowa	430
13.	Barak	Barak	186
14.	Chustki	Chustki	420
15.	Zdziechów	Zdziechów	657
16.	Sadek	Sadek	851
17.	Jankowice	Jankowice, Mszadla	191
18.	Korzyce	Korzyce	97
19.	Krzcięcin	Krzcięcin	78
20.	Omięcín	Omięcín	102
21.	Świniów	Świniów	72
22.	Wilcza Wola	Wilcza Wola	110
23.	Wysocko	Wysocko	152
24.	Wysoka	Wysoka	152
25.	Zastronie	Zastronie	221
26.	Ciehostowice	Ciehostowice	786
27.	Łazy	Łazy	335
28.	Majdów	Majdów	504

Mapa 1. Podział gminy Szydłowiec na jednostki analityczne

Źródło: opracowanie własne

Aby wyodrębnić obszary zdegradowane, przygotowany został zestaw wskaźników w podziale na sfery: społeczną, gospodarczą, środowiskową, przestrzenno-funkcjonalną i techniczną. Do analizy porównawczej zróżnicowania gminy Szydłowiec wykorzystano 19 wskaźników zaprezentowanych w kolejnej tabeli (z uwzględnieniem podziału na sfery). Na potrzeby badania przyjęto, że sytuację kryzysową stanowi odchylenie wartości analizowanego wskaźnika od średniej liczonej dla obszaru gminy. Takie założenie spełnia wymogi zawarte w ustawie o rewitalizacji.

Tabela 2. Wskaźniki przyjęte do analizy wskaźnikowej

Sfera	Lp.	Wskaźnik
Społeczna	1.	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej na 100 mieszkańców [destymulanta - niekorzystny]
	2.	Liczba osób z niepełnosprawnościami korzystających z pomocy społecznej na 100 mieszkańców [destymulanta - niekorzystny]
	3.	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa na 100 mieszkańców [destymulanta - niekorzystny]
	4.	Liczba osób bezrobotnych na 100 mieszkańców [destymulanta - niekorzystny]
	5.	Liczba osób długotrwale bezrobotnych na 100 mieszkańców [destymulanta - niekorzystny]
	6.	Liczba przestępstw na 100 mieszkańców [destymulanta - niekorzystny]
	7.	Liczba wypadków drogowych na 100 mieszkańców [destymulanta - niekorzystny]
	8.	Wskaźnik obciążenia demograficznego [destymulanta - niekorzystny]
	9.	Liczba organizacji pozarządowych zarejestrowanych w KRS na 100 mieszkańców [stymulanta - korzystny]
	10.	Frekwencja wyborcza w wyborach prezydenckich w 2020 roku [stymulanta - korzystny]
Gospodarcza	11.	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców [stymulanta - korzystny]
	12.	Liczba osób bezrobotnych poniżej 30. roku życia w ogólnej liczbie bezrobotnych [destymulanta - niekorzystny]
	13.	Liczba osób bezrobotnych powyżej 50. roku życia w ogólnej liczbie bezrobotnych [destymulanta - niekorzystny]
Środowiskowa	14.	Liczba wyrobów zawierających azbest (t) w przeliczeniu na 100 mieszkańców [destymulanta - niekorzystny]
Przestrzenno-funkcjonalna	15.	Liczba przystanków w przeliczeniu na 100 mieszkańców [stymulanta - korzystny]
	16.	Liczba obiektów zabytkowych ujętych w gminnej ewidencji zabytków na 100 osób [stymulanta - korzystny]
Techniczna	17.	Odsetek mieszkańców korzystających z kanalizacji [stymulanta - korzystny]
	18.	Stan techniczny budynków użyteczności publicznej [stymulanta - korzystny]
	19.	Stan techniczny dróg gminnych [stymulanta - korzystny]

Źródło: opracowanie własne

Należy mieć na uwadze, iż w zaprezentowanym zestawie wskaźników nie zostały uwzględnione mierniki odnoszące się do następujących zjawisk:

- w sferze środowiskowej: do przekroczenia standardów jakości środowiska,
- w sferze przestrzenno-funkcjonalnej: do niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego oraz niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych.

Wskaźniki te nie zostały uwzględnione z uwagi na brak możliwości zebrania danych dotyczących tych zjawisk w podziale na przyjęte w opracowaniu jednostki analityczne. Nie jest zatem możliwa ich analiza w podziale miasta zaprezentowanym w tabeli nr 1 oraz na mapie nr 1, aczkolwiek zjawiska te będą mogły zostać przeanalizowane na etapie sporządzania diagnozy pogłębionej.

Delimitacja obszaru rewitalizacji

Obszar rewitalizacji Gminy Szydłowiec wyznaczony został w obrębie terenów, na których zdiagnozowano stan kryzysowy. Do rewitalizacji wyznaczono więc te obszary, na terenie których oprócz koncentracji negatywnych zjawisk społecznych współwystępują również negatywne zjawiska w co najmniej jednej z pozostałych czterech sfer: gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej. Zgodnie z Ustawą o rewitalizacji czynnikiem wziętym pod uwagę było również istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gminy.

Konsultacje społeczne

Konsultacje społeczne to proces, w którym przedstawiciele władz przedstawiają obywatelom propozycje rozwiązań dotyczące np. aktów prawnych, inwestycji lub innych przedsięwzięć, które będą miały wpływ na ich życie codzienne i pracę. Konsultacje służą uzyskaniu opinii, uwag, propozycji itp. od instytucji i osób, których skutki proponowanych przez administrację działań będą dotyczyć w sposób bezpośredni lub pośredni. Szeroki zestaw informacji pozyskanych w trakcie konsultacji społecznych będzie stanowić podstawę dla wyznaczania celów i zakresu działań tworzących program rewitalizacji. Podczas trwania konsultacji społecznych interesariusze będą mieli możliwość zapoznania się z treścią konsultowanych dokumentów – projektu uchwały oraz diagnozy, a także wnieść do nich uwagi, opinie i propozycje.

Ogólna charakterystyka gminy Szydłowiec

Gmina Szydłowiec leży w południowej części województwa mazowieckiego (ziemie sandomierskie), w powiecie szydłowieckim na granicy z województwem świętokrzyskim. Powstanie gminy datuje się na 2 marca 1864 r., z kolei pierwsza wzmianka o mieście Szydłowiec pochodzi z 1360 roku, kiedy to Kazimierz Wielki przeniósł je wraz z kilkoma innymi miejscowościami z prawa polskiego na średzkie³.

Gmina położona jest na Przedgórzu Łżeckim nad rzeką Korzeniówką, 29 kilometrów na południe od Radomia i 11 na północ od Skarżyska przy drodze krajowej S7 Gdańsk – Warszawa – Radom – Kraków – Chyżne, w odległości ok. 132 km od Warszawy i 164 km od Krakowa. Krzyżują się tu droga wojewódzka 727 (Przysucha – Szydłowiec – Wierzbica) oraz trasa europejska E77. Do Szydłowca można dojechać autobusem PKS-u z Warszawy, Radomia, Kielc i Skarżyska-Kamiennej lub pociągiem, obok miasta przebiega linia Warszawa – Radom – Kielce – Kraków, stacja kolejowa leży w odległości 5 km od centrum miasta.

Rysunek 1. Granice powiatu szydłowieckiego

Źródło: www.gminy.pl

Przez gminę przepływa wąska rzeczka – Korzeniówka, a najbliższym wysokim wzniesieniem jest góra Altana (408 m n.p.m.).

Gmina miejsko-wiejska Szydłowiec sąsiaduje z gminami:

- Bliżyn (woj. świętokrzyskie),
- Chlewiska (woj. mazowieckie),
- Jastrząb (woj. mazowieckie),
- Mirów (woj. mazowieckie),
- Orońsk (woj. mazowieckie),
- Skarżysko Kościelne (woj. świętokrzyskie),

³ <https://ziemiaodrowazow.com/gmina-szydlowiec/>, dostęp: 17.03.2023 r.

- Skarżysko-Kamienna (woj. świętokrzyskie),
- Wieniawa (woj. mazowieckie),
- Wolanów (woj. mazowieckie).

Gmina składa się z miasta Szydłowiec oraz następujących sołectw: Barak, Ciehostowice, Chustki, Hucisko, Jankowice, Korzyce, Krzcięcin, Łazy, Majdów, Omięcín, Rybianka, Sadek, Szydłówek I oraz Szydłówek II, Świerczek, Świniów, Wilcza Wola, Wola Korzeniowa, Wysocko, Wysoka, Zastronie i Zdziechów⁴.

Przez Szydłowiec przebiega Obszar Chronionego Krajobrazu Lasy Przysusko-Szydłowieckie. W granicach miasta i najbliższej okolicy znajdują się dość gęste lasy mieszane z przewagą drzew iglastych. Ciągają się one na południe i południowy zachód od miasta. Rosną tu przede wszystkim sosny i brzozy, ale również modrzewie, buki, cisy, wiązy, jodły i dęby. Przyrodniczymi zabytkami Szydłowca są liczne kamieniołomy: „Podkowiński”, „Pikiel” oraz „Polanki”. Pierwsze dwa zalane są wodą, natomiast ostatni z nich pokryty jest zielenią. Do głównych terenów zielonych na terenie miasta zalicza się:

- Park Radziwiłłowski (Ogród Zamkowy) – w śródmiejskiej części Szydłowca, pomiędzy ul. Kąpielową, Zamkową i Ogrodową.
- Park przy zalewie – pomiędzy ul. Folwarczną, Partyzantów, Spacerową i Kamienną.
- Park Niepodległości – właściwie skwer na dawnym pl. Niepodległości, pomiędzy ul. Kościuszki, Bankową, Widok i 1 Maja.
- Skwer im. Józefa Piłsudskiego – pomiędzy ul. Kościuszki, Widok i pl. Konopnickiej.
- Skwer Staromiejski – w południowej pierzei Rynku Wielkiego.
- Korzonek – na południowych obrzeżach miasta, przy ul. Hubała.

W latach 2016-2021 ludność gminy zmniejszyła się z 18 951 osób do 17 548, czyli o 7,40%. Niekorzystne tendencje demograficzne wynikają z ujemnego przyrostu naturalnego, spowodowanego większą liczbą zgonów niż urodzeń. Szczegółowe dane przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 3. Ruch naturalny w Szydłowcu w latach 2016-2021

Wyszczególnienie	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Polska 2021
Liczba ludności	18 951	18 866	18 819	18 698	17 764	17 548	38 080 411
Urodzenia żywe	182	173	163	149	129	129	331 511
Zgony ogółem	175	1882	186	184	250	277	519 517
Przyrost naturalny	7	-9	-23	-35	-121	-148	-188 006
Urodzenia żywe na 1000 ludności	9,6	9,15	8,66	7,94	7,22	7,31	8,69
Zgony na 1000 ludności	9,23	9,62	9,88	9,81	13,99	15,69	13,61
Przyrost naturalny na 1000 ludności	0,37	-0,48	-1,22	-1,87	-6,77	-8,38	-4,93

Źródło: Bank Danych Lokalnych, GUS

⁴ Raport o stanie gminy Szydłowiec za 2018 rok.

W badanym okresie saldo migracji podlegało lekkim wahaniom, lecz stałym trendem była jego ujemna wartość. Najkorzystniejszą wartość salda migracji odnotowano w 2021 r. (-62), zaś najmniej korzystną w 2019 r. (-99).

Tabela 4. Migracje wewnętrzne i zewnętrzne w gminie Szydłowiec w latach 2016-2021

Wyszczególnienie	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Polska 2021
Zameldowania ogółem	107	138	177	167	115	161	445 128
Wymeldowania ogółem	196	216	246	266	197	223	441 724
Saldo migracji	-89	-78	-69	-99	-82	-62	3 404

Źródło: Bank Danych Lokalnych, GUS

W latach 2016-2021 udział ludności w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym powoli, lecz systematycznie malał. Wzrastała natomiast liczba osób w wieku poprodukcyjnym. Taki rozkład danych świadczy o postępującym procesie starzenia się mieszkańców gminy Szydłowiec.

Tabela 5. Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w ludności ogółem w gminie Szydłowiec w latach 2016-2021

Wyszczególnienie	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Polska 2021
Liczba osób w wieku przedprodukcyjnym	3 327	3 279	3 235	3 172	3 082	3 038	6 938 395
Liczba osób w wieku produkcyjnym	11 820	11 657	11 524	11 335	10 489	10 276	22 527 338
Liczba osób w wieku poprodukcyjnym	3 804	3 930	4 060	4 191	4 193	4 234	8 614 678
Udział % osób w wieku przedprodukcyjnym	17,56	17,38	17,19	16,97	17,35	17,31	18,22
Udział % osób w wieku produkcyjnym	62,37	61,79	61,24	60,62	59,05	58,56	59,16
Udział % osób w wieku poprodukcyjnym	20,07	20,83	21,57	22,41	23,60	24,13	22,62

Źródło: Bank Danych Lokalnych, GUS

Liczba osób bezrobotnych w 2021 r. w porównaniu z 2016 r. zmniejszyła się o 25,04%. Delikatny wzrost zauważyć można w 2020 r., co było spowodowane najprawdopodobniej pandemią COVID-19. Na przestrzeni analizowanego okresu liczba bezrobotnych kobiet była mniejsza od liczby bezrobotnych mężczyzn. W okresie tym zmniejszeniu uległa liczba osób bezrobotnych poniżej 30. roku życia oraz powyżej 50. roku życia.

Tabela 6. Informacje o bezrobotnych zarejestrowanych w gminie Szydłowiec w latach 2016-2021

Wyszczególnienie	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Polska 2021
Bezrobotni ogółem	1 865	1 637	1 551	1 441	1 469	1 398	895 203
Bezrobotni mężczyźni	1 021	845	783	759	783	735	413 268
Bezrobotne kobiety	844	792	768	682	686	663	481 935
Liczba osób bezrobotnych poniżej 30. roku życia	452	402	355	342	356	313	-

Wyszczególnienie	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Polska 2021
Liczba osób bezrobotnych powyżej 50. roku życia	502	436	385	364	373	354	-

Źródło: Bank Danych Lokalnych, GUS

Pozytywnym zjawiskiem jest zmniejszenie się na przestrzeni lat 2016-2021 liczby gospodarstw domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej (w 2021 roku w porównaniu z 2016 rokiem ich liczba zmniejszyła się o 39,54%). Do głównych przyczyn korzystania z pomocy społecznej należało m.in. bezrobocie, ubóstwo, niepełnosprawność, długotrwała i ciężka choroba oraz utrzymanie gospodarstwa domowego.

Tabela 7. Podstawowe informacje o opiece społecznej w gminie Szydłowiec w latach 2016-2021

Wyszczególnienie	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Gospodarstwa domowe korzystające ze środowiskowej pomocy społecznej wg kryterium dochodowego						
Ogółem	827	756	688	609	567	500
Poniżej kryterium dochodowego	590	505	433	372	361	311
Powyżej kryterium dochodowego	237	251	255	237	206	189
Osoby korzystające ze środowiskowej pomocy społecznej wg kryterium dochodowego i ekonomicznych grup wieku						
Ogółem	2 039	1 816	1 597	1 338	1 220	978
Poniżej kryterium dochodowego	1 426	1 197	983	814	757	584
Powyżej kryterium dochodowego	613	619	614	524	463	394

Źródło: Bank Danych Lokalnych, GUS

Liczba podmiotów gospodarczych w latach 2016-2021 na terenie gminy Szydłowiec stale wzrastała. Na przestrzeni tego okresu najwięcej było mikroprzedsiębiorstw, zatrudniających 0-9 pracowników. Wzrost liczby takich podmiotów jest najbardziej widoczny. Stała była natomiast liczba dużych firm, zatrudniających od 250 do 999 pracowników (1). Szczegółowe dane prezentuje poniższa tabela.

Tabela 8. Liczba podmiotów gospodarczych w podziale na wielkość zatrudnienia w gminie Szydłowiec w latach 2016-2021

Wyszczególnienie	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Ogółem	1 748	1 766	1 828	1 898	1 981	2 042
0-9 pracowników (mikro)	1 686	1 701	1 765	1 835	1 916	1 978
10-49 pracowników (małe)	48	51	50	50	52	51
50-249 pracowników (średnie)	13	13	12	12	12	12
250-999 pracowników (duże)	1	1	1	1	1	1

Źródło: Bank Danych Lokalnych, GUS

W sektorze prywatnym na przestrzeni lat 2016-2021 przybyło 283 podmiotów gospodarczych. W analizowanym okresie liczba spółek handlowych, spółdzielni, fundacji, stowarzyszeń, działających na terenie gminy Szydłowiec z roku na rok stale się zmieniała. Najwięcej nowych podmiotów stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

Tabela 9. Liczba podmiotów gospodarczych z sektora prywatnego wg sektorów własnościowych w gminie Szydłowiec w latach 2016-2021

Wyszczególnienie	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Polska 2021
Sektor prywatny (ogółem)	1 694	1 713	1 768	1 837	1 918	1 977	4 624 681
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	1 373	1 383	1 446	1 499	1 576	1 626	3 446 578
Spółki handlowe	51	54	47	49	48	58	500 953
Spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	4	5	5	4	4	6	81 840
Spółdzielnie	11	11	5	5	5	5	11 029
Fundacje	7	8	8	9	8	8	32 001
Stowarzyszenia i podobne organizacje społeczne	65	70	72	77	78	80	122 903

Źródło: Bank Danych Lokalnych, GUS

Na przestrzeni lat 2016-2021 w gminie Szydłowiec długość dróg rowerowych zwiększyła się o 5,5 km. W latach 2018-2021 wzrosła również liczba przystanków (o 29). Poprawia to atrakcyjność gminy, a także pozwala na aktywne spędzanie wolnego czasu.

Tabela 9. Liczba przystanków autobusowych i długość tras rowerowych w gminie Szydłowiec w latach 2016-2021

Wyszczególnienie	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Liczba przystanków	-	-	92	110	110	121
Długość dróg dla rowerów (km)	1,8	3,8	2,0	4,0	7,3	7,3

Źródło: Bank Danych Lokalnych, GUS

W gminie Szydłowiec w 2021 roku liczba budynków mieszkalnych wynosiła 4 124. Na przestrzeni lat 2016-2021 ich liczba zwiększyła się o 66. Wzrosła także liczba mieszkań, w tym wyposażonych w instalacje techniczno-sanitarne, oraz ich powierzchnia użytkowa. Szczegółowe dane umieszczone zostały w poniższej tabeli.

Tabela 10. Podstawowe informacje o budynkach mieszkalnych i mieszkaniach w gminie Szydłowiec w latach 2016-2021

Wyszczególnienie	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Budynki mieszkalne	4 058	4 103	4 140	4 254	4 155	4 124
Mieszkania ogółem	6 182	6 278	6 319	6 351	6 209	6 244
Mieszkania wyposażone w instalacje techniczno-sanitarne – wodociągi	5 627	5 723	5 771	5 803	5 853	-
Mieszkania wyposażone w instalacje techniczno-sanitarne - ustęp spłukiwany	5 132	5 228	5 276	5 308	5 358	-
Mieszkania wyposażone w instalacje techniczno-sanitarne – łazienka	4 926	5 022	5 070	5 102	5 152	-
Mieszkania wyposażone w instalacje techniczno-sanitarne - centralne ogrzewanie	4 735	4 831	4 872	4 904	4 954	-
Mieszkania wyposażone w instalacje techniczno-sanitarne - gaz sieciowy	2 086	2 131	2 158	2 299	2 426	-

Wyszczególnienie	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania (m ²)	462 433	471 496	477 336	482 308	487 497	492 306

Źródło: Bank Danych Lokalnych, GUS

W latach 2016-2021 powierzchnia poszczególnych terenów zieleni w gminie Szydłowiec nie uległa znaczącym zmianom. Nie zmieniła się ona w przypadku parków spacerowo-wypoczynkowych, zieleńców, zieleni ulicznej, cmentarzy oraz lasów gminnych. Zmniejszyła się natomiast powierzchnia terenów zieleni osiedlowej (o 0,83 ha) oraz parków, zieleńców o terenów zieleni osiedlowej (o 0,83 ha).

Tabela 11. Tereny zieleni (w ha) w gminie Szydłowiec w latach 2016-2021

Wyszczególnienie	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Parki spacerowo - wypoczynkowe	19,3	19,3	19,3	19,3	19,3	19,3
Zieleńce	7,7	7,7	7,7	7,7	7,7	7,7
Zieleń uliczna	4,9	4,9	4,9	4,9	4,9	4,9
Tereny zieleni osiedlowej	17,16	17,16	16,33	16,33	16,33	16,33
Parki, zieleńce i tereny zieleni osiedlowej	44,16	44,16	43,33	43,33	43,33	43,33
Cmentarze	10,6	10,6	10,6	10,6	10,6	10,6
Lasy gminne	11,2	11,2	11,2	11,2	11,2	11,2

Źródło: Bank Danych Lokalnych, GUS

Na przestrzeni lat 2016-2021 w gminie Szydłowiec zmniejszeniu uległa zarówno liczba obszarów prawnie chronionych (o 1 408,52 ha), jak i pomników przyrody (o 3).

Tabela 12. Obszary prawnie chronione oraz pomniki przyrody w gminie Szydłowiec w latach 2016-2021

Wyszczególnienie	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Obszary prawnie chronione (ha)	6 564,55	6 564,55	6 564,55	5 154,29	5 156,03	5 156,03
Pomniki przyrody (szt.)	12	12	12	8	7	9

Źródło: Bank Danych Lokalnych, GUS

Analiza wskaźnikowa

Sfera społeczna

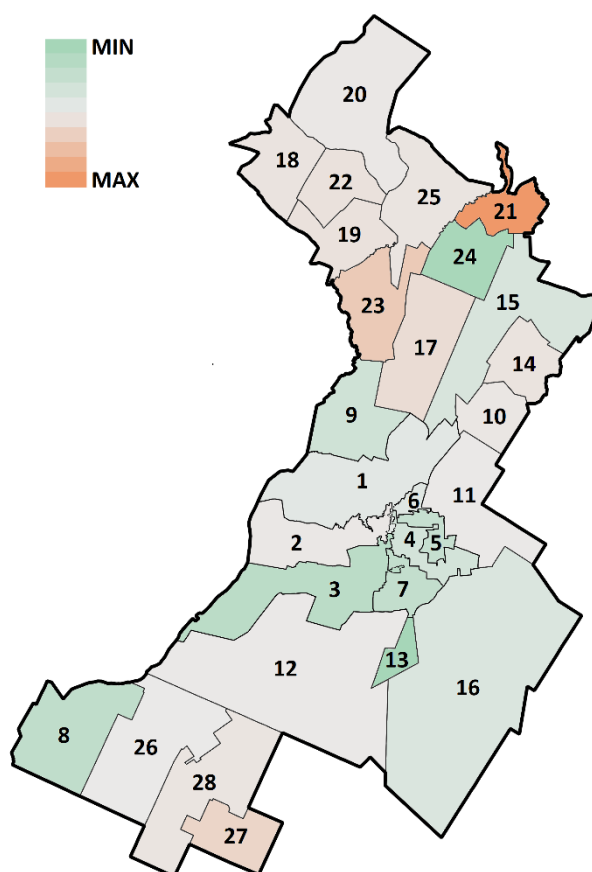
1. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej na 100 mieszkańców

Pierwszy analizowany wskaźnik obrazuje sytuację społeczną w gminie, tj. skalę występującego uzależnienia rodzin od pomocy instytucjonalnej ośrodka pomocy społecznej, wyrażoną liczbą osób w rodzinach pobierających świadczenia pieniężne ze środowiskowej pomocy społecznej, w przeliczeniu na 100 mieszkańców w danej jednostce.

Średnia wartość wskaźnika w gminie Szydłowiec na koniec 2022 roku wyniosła 5,60, przy czym najwyższe wartości odnotowano w jednostkach: Świniów (36,11), Wysocko (17,76) i Łazy (13,73). Najkorzystniejszą sytuację zaobserwowano natomiast w obszarach: Barak (1,08) i Wysoka (1,32).

Mapa 2. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej na 100 mieszkańców (stan na dzień 31.12.2022)

Lp.	Jednostka analityczna	Wartość wskaźnika
1.	Obszar 1	5,08
2.	Obszar 2	6,96
3.	Obszar 3	2,52
4.	Obszar 4	4,12
5.	Obszar 5	3,27
6.	Obszar 6	4,91
7.	Obszar 7	3,06
8.	Hucisko	2,86
9.	Rybianka	3,83
10.	Świerczek	7,29
11.	Szydłówek	8,00
12.	Wola Korzeniowa	6,51
13.	Barak	1,08
14.	Chustki	8,57
15.	Zdziechów	4,41
16.	Sadek	4,58
17.	Jankowice	10,99
18.	Korzyce	8,25
19.	Krzcięcin	8,97
20.	Omięcin	6,86
21.	Świniów	36,11
22.	Wilcza Wola	9,09
23.	Wysocko	17,76
24.	Wysoka	1,32
25.	Zastronie	8,14
26.	Ciechostowice	6,11
27.	Łazy	13,73
28.	Majdów	8,13
Gmina Szydłowiec		5,60

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ośrodka Pomocy Społecznej

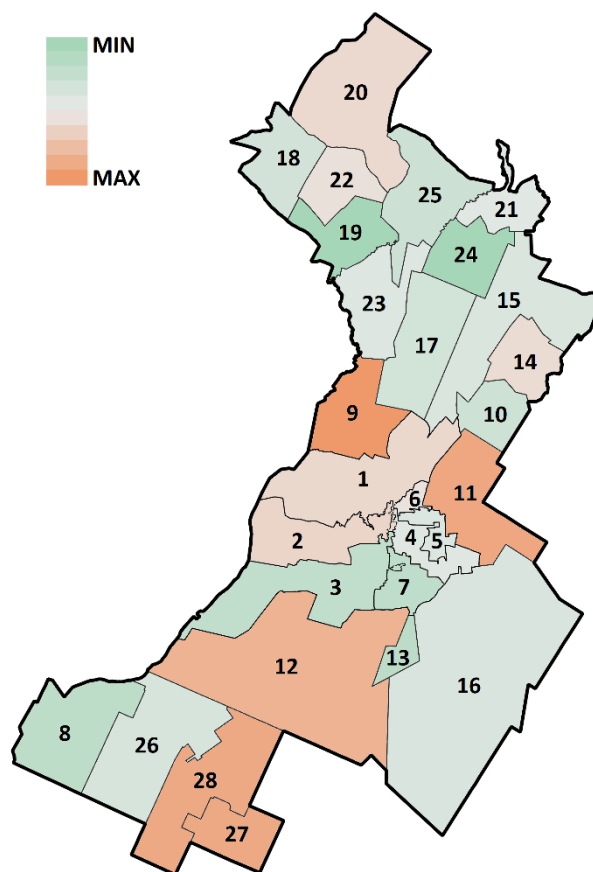
2. Liczba osób z niepełnosprawnościami korzystających z pomocy społecznej na 100 mieszkańców

Drugi ze wskaźników poddanych analizie obrazuje sytuację społeczną w gminie, reprezentowaną przez osoby ze szczególnymi potrzebami w zakresie dostępności, wyrażoną liczbą osób pobierających świadczenia z tytułu niepełnosprawności, w przeliczeniu na 100 mieszkańców w danej jednostce.

Średnia wartość tego wskaźnika dla całej gminy wynosi 1,59. Podana wartość referencyjna wskaźnika została przekroczone w jedenastu jednostkach analitycznych. Największą wartość odnotowano w Rybiance, gdzie przyjęta norma została przekroczone ponad dwukrotnie – na tym obszarze wskaźnik osiągnął poziom 3,35. Wysokie wartości wskaźnika odnotowano także w Szydłóweku (3,03), Łazach (2,99) oraz Majdowie (2,98). Pozostałe przekroczenia wystąpiły w następujących jednostkach: Wola Korzeniowa (2,79), obszar 2 (2,05), obszar 1 (1,99), Omięcín (1,96), Chustki (1,90), Wilcza Wola (1,82) oraz obszar 6 (1,77).

Mapa 3. Liczba osób z niepełnosprawnościami korzystających z pomocy społecznej na 100 mieszkańców (stan na dzień 31.12.2022)

Lp.	Jednostka analityczna	Wartość wskaźnika
1.	Obszar 1	1,99
2.	Obszar 2	2,05
3.	Obszar 3	0,65
4.	Obszar 4	1,36
5.	Obszar 5	1,28
6.	Obszar 6	1,77
7.	Obszar 7	0,58
8.	Hucisko	0,57
9.	Rybianka	3,35
10.	Świerczek	0,91
11.	Szydłówek	3,03
12.	Wola Korzeniowa	2,79
13.	Barak	0,54
14.	Chustki	1,90
15.	Zdziechów	1,22
16.	Sadek	1,18
17.	Jankowice	1,05
18.	Korzyce	1,03
19.	Krzcięcin	0,00
20.	Omięcín	1,96
21.	Świniów	1,39
22.	Wilcza Wola	1,82
23.	Wysocko	1,32
24.	Wysoka	0,00
25.	Zastronie	0,90
26.	Ciechostowice	1,15
27.	Łazy	2,99
28.	Majdów	2,98
Gmina Szydłowiec		1,59

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ośrodka Pomocy społecznej

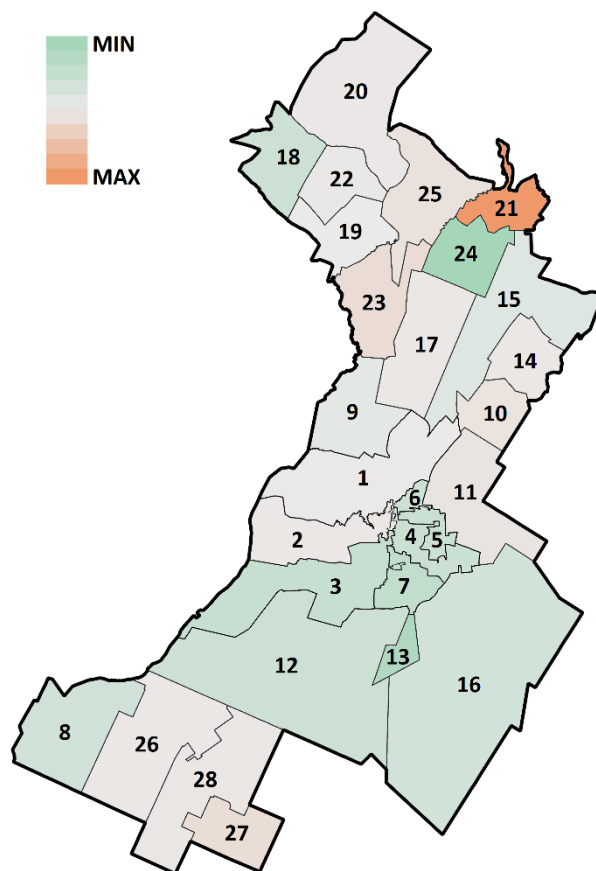
3. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa na 100 mieszkańców

Wskaźnik obrazuje sytuację społeczną w gminie, wyrażoną liczbą osób pobierających świadczenia z tytułu ubóstwa, w przeliczeniu na 100 mieszkańców w danej jednostce.

Dla gminy ogółem wartość wskaźnika wynosi 3,66 i jest ona niższa niż w przypadku piętnastu jednostek analitycznych. Największe odchylenie od wartości referencyjnej odnotowano w Świniowie (36,11), Wysocku (9,21) i Łazach (8,96). Średnia wartość została znacznie przekroczona także w jednostkach: Zastronie (7,24), Świerczek (6,69) oraz Szydłówek (6,21).

Mapa 4. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa na 100 mieszkańców (stan na dzień 31.12.2022)

Lp.	Jednostka analityczna	Wartość wskaźnika
1.	Obszar 1	4,25
2.	Obszar 2	5,15
3.	Obszar 3	1,81
4.	Obszar 4	1,91
5.	Obszar 5	1,49
6.	Obszar 6	2,17
7.	Obszar 7	1,46
8.	Hucisko	2,29
9.	Rybianka	3,35
10.	Świerczek	6,69
11.	Szydłówek	6,21
12.	Wola Korzeniowa	2,09
13.	Barak	0,54
14.	Chustki	5,24
15.	Zdziechów	3,04
16.	Sadek	2,35
17.	Jankowice	5,24
18.	Korzyce	2,06
19.	Krzcięcin	3,85
20.	Omięcín	4,90
21.	Świniów	36,11
22.	Wilcza Wola	4,55
23.	Wysocko	9,21
24.	Wysoka	0,00
25.	Zastronie	7,24
26.	Ciechostowice	5,22
27.	Łazy	8,96
28.	Majdów	5,56
Gmina Szydłowiec		3,66

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych
Ośrodka Pomocy społecznej

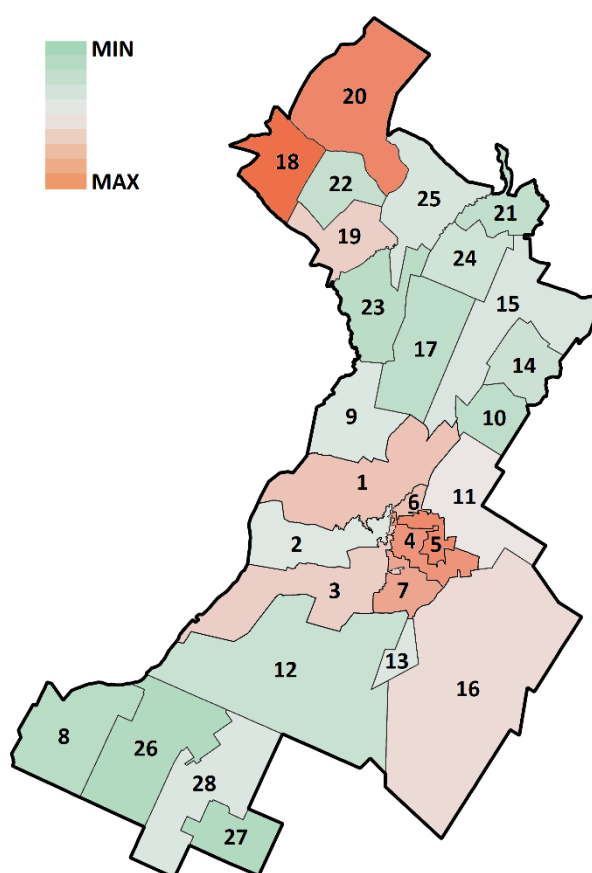
4. Liczba osób bezrobotnych na 100 mieszkańców

Wskaźnik obrazuje udział osób niezatrudnionych i niewykonujących innej pracy zarobkowej, zarejestrowanych w urzędzie pracy oraz poszukujących zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, w przeliczeniu na 100 mieszkańców w danej jednostce.

Średnia wartość wskaźnika dla całej gminy wynosi 7,34. Przekroczenia odnotowano w szczególności w jednostkach: Łazy (13,73) oraz Ciechostowice (12,72). W tych obszarach na 100 mieszkańców przypadała największa liczba osób bezrobotnych. Wartość wskaźnika wyraźnie wyższą od referencyjnej odnotowano także w Hucisku (12,00), Wysocku (11,84), Świerczku (11,55), Jankowicach (11,52) oraz Świniowie (11,11).

Mapa 5. Liczba osób bezrobotnych na 100 mieszkańców (stan na dzień 31.12.2022)

Lp.	Jednostka analityczna	Wartość wskaźnika
1.	Obszar 1	5,98
2.	Obszar 2	8,45
3.	Obszar 3	6,39
4.	Obszar 4	4,37
5.	Obszar 5	3,98
6.	Obszar 6	5,88
7.	Obszar 7	4,95
8.	Hucisko	12,00
9.	Rybianka	8,61
10.	Świerczek	11,55
11.	Szydłówek	7,17
12.	Wola Korzeniowa	10,47
13.	Barak	8,60
14.	Chustki	10,24
15.	Zdziechów	8,98
16.	Sadek	6,82
17.	Jankowice	11,52
18.	Korzyce	3,09
19.	Krzcięcin	6,41
20.	Omięcin	3,92
21.	Świniów	11,11
22.	Wilcza Wola	10,91
23.	Wysocko	11,84
24.	Wysoka	9,87
25.	Zastronie	9,05
26.	Ciechostowice	12,72
27.	Łazy	13,73
28.	Majdów	8,73
Gmina Szydłowiec		7,34

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Szydłowcu

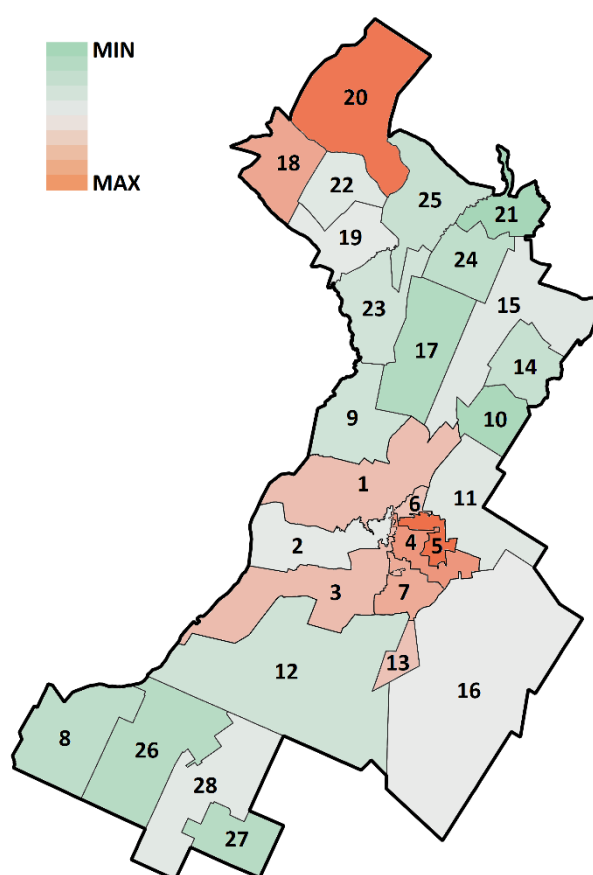
5. Liczba osób długotrwale bezrobotnych na 100 mieszkańców

Wskaźnik obrazuje udział osób pozostających bez pracy łącznie przez okres ponad 2 lat zarejestrowanych w urzędzie pracy, w przeliczeniu na 100 mieszkańców danej jednostki.

Dla gminy Szydłowiec ogółem wartość wskaźnika dot. długotrwałego bezrobocia wyniosła 4,71. Wartość ta przekroczona została w dziewiętnastu jednostkach, w tym w szczególności w następujących obszarach: Świniów (9,72), Świerczek (9,42), Łazy (9,25), Jankowice (8,90) oraz Ciechostowice (8,52). We wskazanych jednostkach liczba osób bezrobotnych przypadająca na 1 tys. mieszkańców była największa na tle całej gminy.

Mapa 6. Liczba osób długotrwale bezrobotnych na 100 mieszkańców (stan na dzień 31.12.2022)

Lp.	Jednostka analityczna	Wartość wskaźnika
1.	Obszar 1	3,67
2.	Obszar 2	5,11
3.	Obszar 3	3,61
4.	Obszar 4	2,71
5.	Obszar 5	1,78
6.	Obszar 6	3,78
7.	Obszar 7	3,20
8.	Hucisko	8,00
9.	Rybianka	6,70
10.	Świerczek	9,42
11.	Szydłówek	5,52
12.	Wola Korzeniowa	6,74
13.	Barak	3,76
14.	Chustki	7,38
15.	Zdziechów	5,48
16.	Sadek	4,82
17.	Jankowice	8,90
18.	Korzyce	3,09
19.	Krzcięcin	5,13
20.	Omięcin	1,96
21.	Świniów	9,72
22.	Wilcza Wola	5,45
23.	Wysocko	6,58
24.	Wysoka	7,89
25.	Zastronie	7,24
26.	Ciechostowice	8,52
27.	Łazy	9,25
28.	Majdów	5,36
Gmina Szydłowiec		4,71

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Szydłowcu

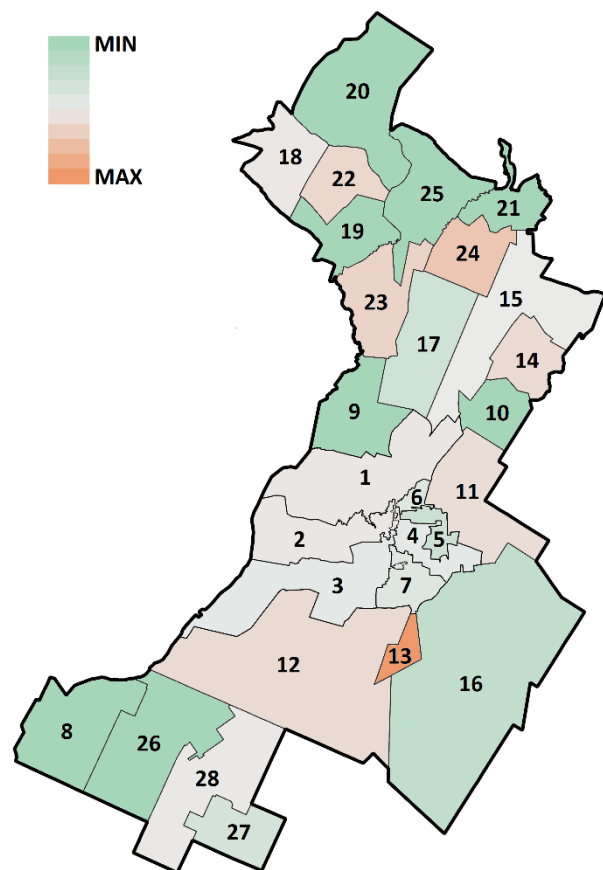
6. Liczba przestępstw ogółem na 100 mieszkańców

Wskaźnik obrazuje poziom bezpieczeństwa w gminie mierzony liczbą przestępstw ogółem w przeliczeniu na 100 mieszkańców danej jednostki.

Średnia wartość wskaźnika wyniosła w Szydłowcu 0,87. Największe przekroczenie normy dotyczy jednostki Barak, gdzie wartość wskaźnika wyniosła 4,84, ponad 5-krotnie przekraczając wartość referencyjną. Tym samym poziom bezpieczeństwa jest tam najniższy. Znaczne odchylenia od średniej wartości odnotowano również w jednostkach: Wysoka (2,63), Wysocko (1,97), Wilcza Wola (1,82), Chustki (1,67), Wola Korzeniowa (1,63) oraz Szydłówek (1,52).

Mapa 7. Liczba przestępstw ogółem na 100 mieszkańców (dane roczne za 2022)

Lp.	Jednostka analityczna	Wartość wskaźnika
1.	Obszar 1	1,09
2.	Obszar 2	1,17
3.	Obszar 3	0,65
4.	Obszar 4	0,80
5.	Obszar 5	0,50
6.	Obszar 6	0,72
7.	Obszar 7	0,73
8.	Hucisko	0,00
9.	Rybianka	0,00
10.	Świerczek	0,00
11.	Szydłówek	1,52
12.	Wola Korzeniowa	1,63
13.	Barak	4,84
14.	Chustki	1,67
15.	Zdziechów	0,91
16.	Sadek	0,35
17.	Jankowice	0,52
18.	Korzyce	1,03
19.	Krzcięcin	0,00
20.	Omięcin	0,00
21.	Świniów	0,00
22.	Wilcza Wola	1,82
23.	Wysocko	1,97
24.	Wysoka	2,63
25.	Zastronie	0,00
26.	Ciechostowice	0,00
27.	Łazy	0,60
28.	Majdów	0,99
Gmina Szydłowiec		0,87

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Komendy Powiatowej Policji w Szydłowcu

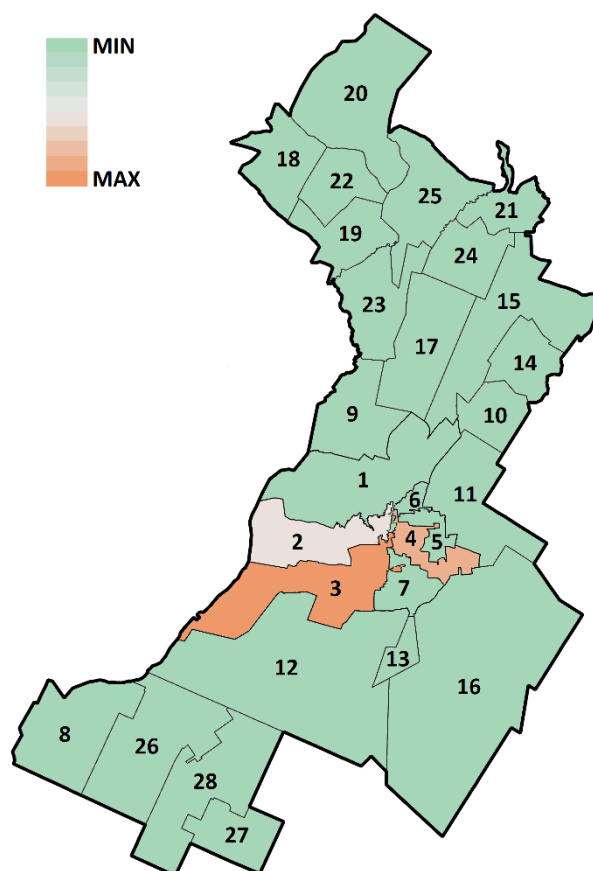
7. Liczba wypadków drogowych na 100 mieszkańców

Wskaźnik obrazuje bezpieczeństwo w ruchu drogowym mierzone liczbą wypadków drogowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców danej jednostki.

Średnia wartość wskaźnika wyniosła w Szydłowcu 0,03. Największe przekroczenie normy dotyczy obszaru 3, gdzie wartość wskaźnika wyniosła 0,13, ponad 4-krotnie przekraczając wartość referencyjną. Tym samym poziom bezpieczeństwa drogowego jest tam najniższy. Odchylenia od średniej wartości odnotowano również w jednostkach: obszar 4 (0,10) oraz obszar 2 (0,04).

Mapa 8. Liczba wypadków drogowych na 100 mieszkańców (dane roczne za 2022)

Lp.	Jednostka analityczna	Wartość wskaźnika
1.	Obszar 1	0,00
2.	Obszar 2	0,04
3.	Obszar 3	0,13
4.	Obszar 4	0,10
5.	Obszar 5	0,00
6.	Obszar 6	0,00
7.	Obszar 7	0,00
8.	Hucisko	0,00
9.	Rybiana	0,00
10.	Świerczek	0,00
11.	Szydłówek	0,00
12.	Wola Korzeniowa	0,00
13.	Barak	0,00
14.	Chustki	0,00
15.	Zdziechów	0,00
16.	Sadek	0,00
17.	Jankowice	0,00
18.	Korzyce	0,00
19.	Krzęcin	0,00
20.	Omięcin	0,00
21.	Świniów	0,00
22.	Wilcza Wola	0,00
23.	Wysocko	0,00
24.	Wysoka	0,00
25.	Zastronie	0,00
26.	Ciechostowice	0,00
27.	Łazy	0,00
28.	Majdów	0,00
Gmina Szydłowiec		0,03

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Komendy Powiatowej Policji w Szydłowcu

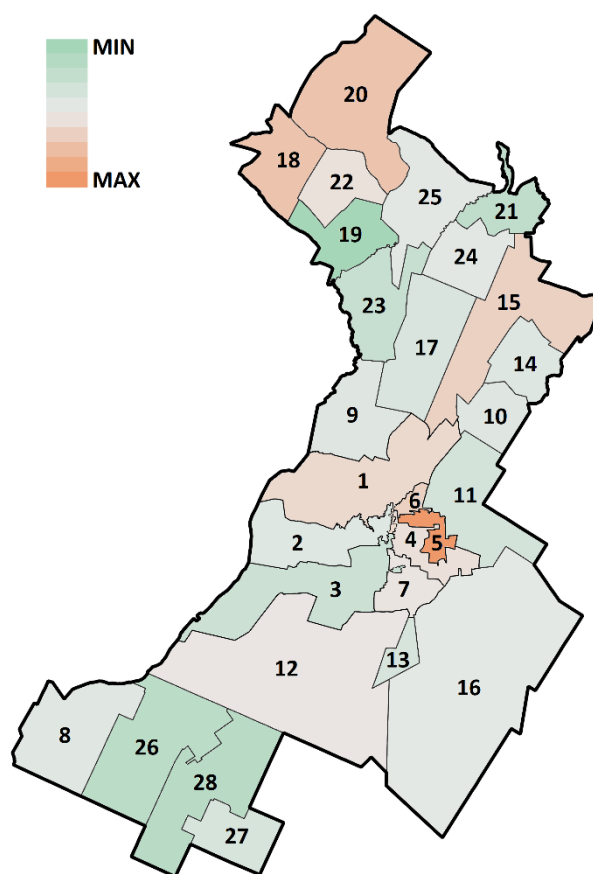
8. Wskaźnik obciążenia demograficznego

Wskaźnik obrazuje stosunek liczby osób w wieku nieprodukcyjnym do liczby osób w wieku produkcyjnym.

Średnia wartość wskaźnika dla gminy Szydłowiec wynosi 59,0%. Przekroczenie normy w zakresie tego wskaźnika zaobserwowano w dziesięciu jednostkach. Najwyższe dotyczą obszaru 5 (82,40%), Korzyc (70,20%), Omięcina (70,00%), obszaru 6 (66,30%), Zdziechowa (66,30%) oraz obszaru 1 (64,10%).

Mapa 9. Wskaźnik obciążenia demograficznego (stan na dzień 31.12.2022)

Lp.	Jednostka analityczna	Wartość wskaźnika
1.	Obszar 1	64,1%
2.	Obszar 2	56,1%
3.	Obszar 3	50,3%
4.	Obszar 4	62,1%
5.	Obszar 5	82,4%
6.	Obszar 6	66,3%
7.	Obszar 7	60,9%
8.	Hucisko	56,3%
9.	Rybianka	56,0%
10.	Świerczek	55,9%
11.	Szydłówek	52,6%
12.	Wola Korzeniowa	60,4%
13.	Barak	53,7%
14.	Chustki	55,6%
15.	Zdziechów	66,3%
16.	Sadek	57,3%
17.	Jankowice	54,0%
18.	Korzycy	70,2%
19.	Krzcięcin	39,3%
20.	Omięcina	70,0%
21.	Świniów	46,9%
22.	Wilcza Wola	61,8%
23.	Wysocko	49,0%
24.	Wysoka	56,7%
25.	Zastronie	56,7%
26.	Ciechostowice	45,6%
27.	Łazy	53,7%
28.	Majdów	44,8%
Gmina Szydłowiec		59,0%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych
Urzędu Miejskiego w Szydłowcu

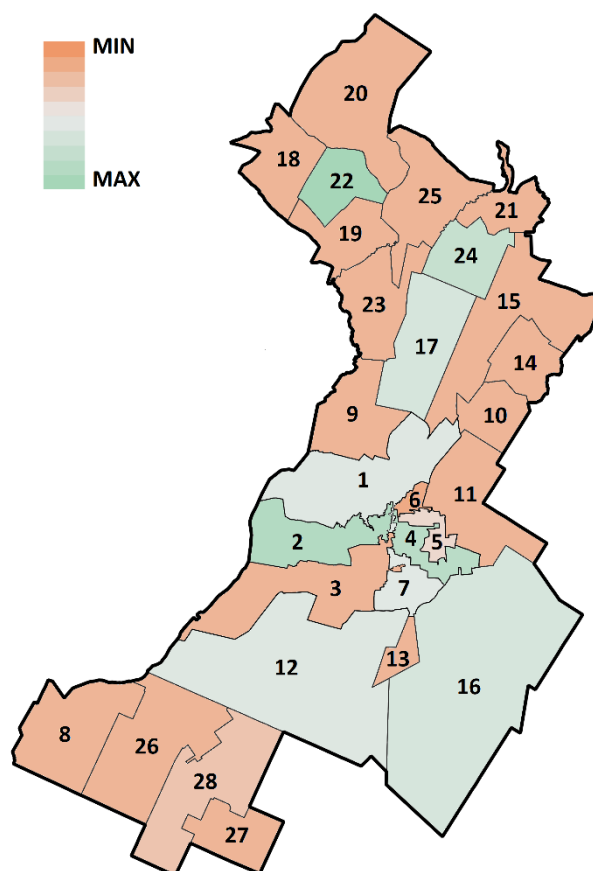
9. Liczba organizacji pozarządowych zarejestrowanych w KRS na 100 mieszkańców

Wskaźnik przedstawia sytuację pod względem jakości kapitału społecznego, tj. poziomu uczestnictwa mieszkańców w życiu publicznym w gminie.

Na koniec 2022 roku w Szydłowcu liczba organizacji pozarządowych zarejestrowanych w KRS na 100 mieszkańców gminy wynosiła 0,36. Zerowe wartości tego wskaźnika odnotowano w następujących jednostkach: Hucisko, Rybianka, Świerczek, Barak, Chustki, Zdziechów, Korzyce, Krzcięcin, Omięcin, Świniów, Wysocko, Zastronie, Ciechostowice oraz Łazy.

Mapa 10. Liczba organizacji pozarządowych zarejestrowanych w KRS na 100 mieszkańców (stan na dzień 31.12.2021)

Lp.	Jednostka analityczna	Wartość wskaźnika
1.	Obszar 1	0,45
2.	Obszar 2	0,80
3.	Obszar 3	0,13
4.	Obszar 4	0,75
5.	Obszar 5	0,28
6.	Obszar 6	0,08
7.	Obszar 7	0,44
8.	Hucisko	0,00
9.	Rybianka	0,00
10.	Świerczek	0,00
11.	Szydłówek	0,14
12.	Wola Korzeniowa	0,47
13.	Barak	0,00
14.	Chustki	0,00
15.	Zdziechów	0,00
16.	Sadek	0,59
17.	Jankowice	0,52
18.	Korzyce	0,00
19.	Krzcięcin	0,00
20.	Omięcin	0,00
21.	Świniów	0,00
22.	Wilcza Wola	0,91
23.	Wysocko	0,00
24.	Wysoka	0,66
25.	Zastronie	0,00
26.	Ciechostowice	0,00
27.	Łazy	0,00
28.	Majdów	0,20
Gmina Szydłowiec		0,36

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Krajowego Rejestru Sądowego

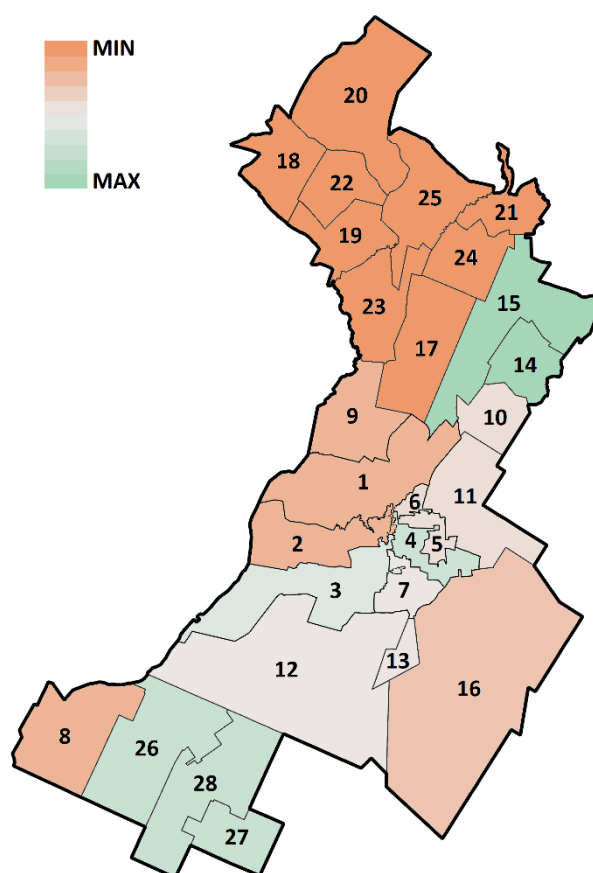
10. Frekwencja wyborcza w wyborach prezydenckich w 2020 roku

Wskaźnik przedstawia stosunek liczby oddanych głosów (ważnych kart do głosowania) do ogólnej liczby osób uprawnionych do głosowania, a tym samym obrazuje zaangażowanie społeczeństwa gminy w życie publiczne.

Frekwencja wyborcza w wyborach prezydenckich w 2020 roku dla całej gminy wyniosła 65,79%. Najmniej korzystna sytuacja pod tym względem została zaobserwowana w Jankowicach, Korzycach, Krzciężynie, Omiężynie, Świniowie, Wilczej Woli, Wysocku, Wysokiej, oraz Zastroniu, gdzie wartość wskaźnika wynosiła 61,45%.

Mapa 11. Frekwencja wyborcza w wyborach prezydenckich w 2020 roku (II tura wyborów z 2020 roku)

Lp.	Jednostka analityczna	Wartość wskaźnika
1.	Obszar 1	66,20%
2.	Obszar 2	62,98%
3.	Obszar 3	66,74%
4.	Obszar 4	67,90%
5.	Obszar 5	65,17%
6.	Obszar 6	65,09%
7.	Obszar 7	65,56%
8.	Hucisko	62,98%
9.	Rybianka	62,98%
10.	Świerczek	65,17%
11.	Szydłówek	65,09%
12.	Wola Korzeniowa	65,56%
13.	Barak	65,56%
14.	Chustki	70,51%
15.	Zdziechów	70,51%
16.	Sadek	63,81%
17.	Jankowice	61,45%
18.	Korzyce	61,45%
19.	Krzciężyn	61,45%
20.	Omiężyn	61,45%
21.	Świniów	61,45%
22.	Wilcza Wola	61,45%
23.	Wysocko	61,45%
24.	Wysoka	61,45%
25.	Zastronie	61,45%
26.	Ciechostowice	68,19%
27.	Łazy	68,19%
28.	Majdów	68,19%
Gmina Szydłowiec		65,79%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Państwowej Komisji Wyborczej

Sfera gospodarcza

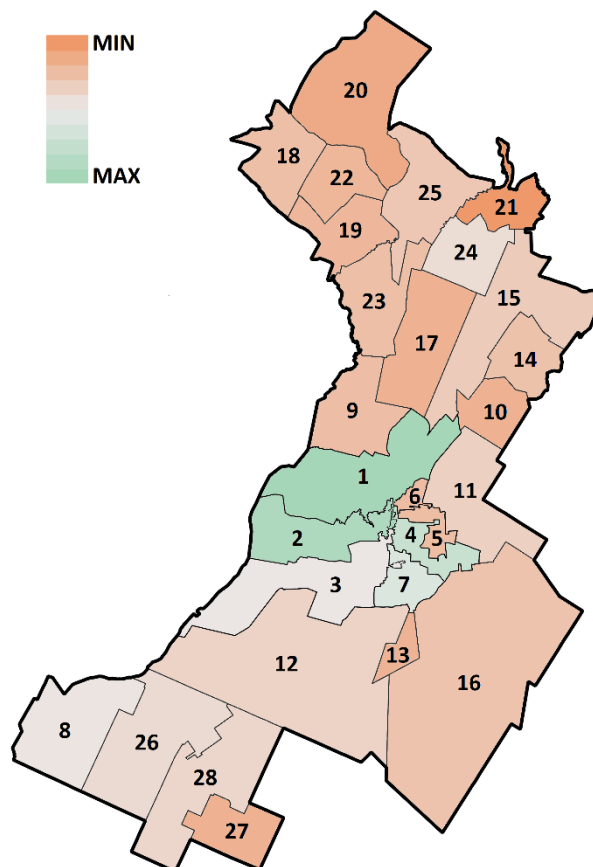
1. Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców

Wskaźnik obrazuje potencjał lokalnej gospodarki, wyrażony poziomem aktywności gospodarczej mieszkańców, odnoszącym się do łącznej liczby zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców danej jednostki.

Dla całej gminy omawiany wskaźnik wynosił 12,11. Wartości niższe od referencyjnej odnotowano w dwudziestu czterech jednostkach, w tym w szczególności w Świniowie (2,78), Omięcinie (4,90) oraz Łazach (5,67). Najkorzystniejsza sytuacja dotyczy obszarów 1 (20,27), 2 (19,20) i 4 (16,42), w których to na 100 mieszkańców przypada najwięcej podmiotów gospodarczych.

Mapa 12. Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców (stan na dzień 20.02.2023)

Lp.	Jednostka analityczna	Wartość wskaźnika
1.	Obszar 1	20,27
2.	Obszar 2	19,20
3.	Obszar 3	11,68
4.	Obszar 4	16,42
5.	Obszar 5	7,10
6.	Obszar 6	6,92
7.	Obszar 7	14,12
8.	Hucisko	11,43
9.	Rybianka	7,18
10.	Świerczek	5,78
11.	Szydłówek	9,24
12.	Wola Korzeniowa	9,53
13.	Barak	5,91
14.	Chustki	7,62
15.	Zdziechów	8,68
16.	Sadek	7,76
17.	Jankowice	5,76
18.	Korzyce	7,22
19.	Krzcięcin	6,41
20.	Omięcin	4,90
21.	Świniów	2,78
22.	Wilcza Wola	6,36
23.	Wysocko	7,24
24.	Wysoka	10,53
25.	Zastronie	10,31
26.	Ciechostowice	8,14
27.	Łazy	5,67
28.	Majdów	9,92
Gmina Szydłowiec		12,11

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z rejestru REGON

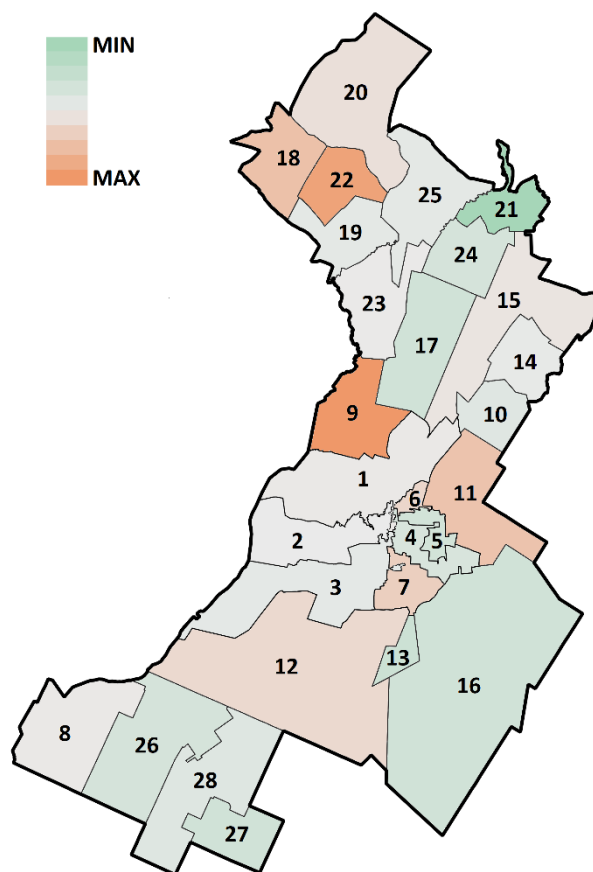
2. Liczba osób bezrobotnych poniżej 30. roku życia w ogólnej liczbie bezrobotnych

W dzisiejszych czasach znalezienie pracy nie zawsze okazuje się łatwym zadaniem. Na to czy podejmiemy zatrudnienie ma bowiem wpływ wiele czynników, m.in. wykształcenie, umiejętności i predyspozycje, ale także wiek. Problem ze znalezieniem pracy nierzadko dotyczy również osób do 30 roku życia, które w większości zakończyły już edukację, a tym samym powinny mieć już za sobą pierwsze wejście na rynek pracy.

W gminie Szydłowiec co piąty bezrobotny to osoba poniżej 30. roku życia – wartość wskaźnika dla całej gminy wynosi więc 21,9%. Największy udział bezrobotnych w wieku poniżej 30. roku życia w ogóle bezrobotnych odnotowano w Rybiance, gdzie wartość wskaźnika osiągnęła 44,40%. Znaczne przekroczenie normy odnotowano również w następujących jednostkach analitycznych: Wilcza Wola (41,70%), Ciechostowice (35,00%), Korzyce (33,30%), Wysoka (33,30%) oraz Szydłówek (32,70%).

Mapa 13. Liczba osób bezrobotnych poniżej 30. roku życia w ogólnej liczbie bezrobotnych (stan na dzień 31.12.2022)

Lp.	Jednostka analityczna	Wartość wskaźnika
1.	Obszar 1	22,6%
2.	Obszar 2	21,9%
3.	Obszar 3	20,2%
4.	Obszar 4	16,1%
5.	Obszar 5	14,3%
6.	Obszar 6	27,4%
7.	Obszar 7	29,4%
8.	Hucisko	23,8%
9.	Rybianka	44,4%
10.	Świerczek	18,4%
11.	Szydłówek	32,7%
12.	Wola Korzeniowa	26,7%
13.	Barak	12,5%
14.	Chustki	20,9%
15.	Zdziechów	23,7%
16.	Sadek	15,5%
17.	Jankowice	13,6%
18.	Korzyce	33,3%
19.	Krzcięcin	20,0%
20.	Omięcín	25,0%
21.	Świniów	0,0%
22.	Wilcza Wola	41,7%
23.	Wysocko	22,2%
24.	Wysoka	33,3%
25.	Zastronie	20,0%
26.	Ciechostowice	35,0%
27.	Łazy	15,2%
28.	Majdów	18,2%
Gmina Szydłowiec		21,9%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Szydłowcu

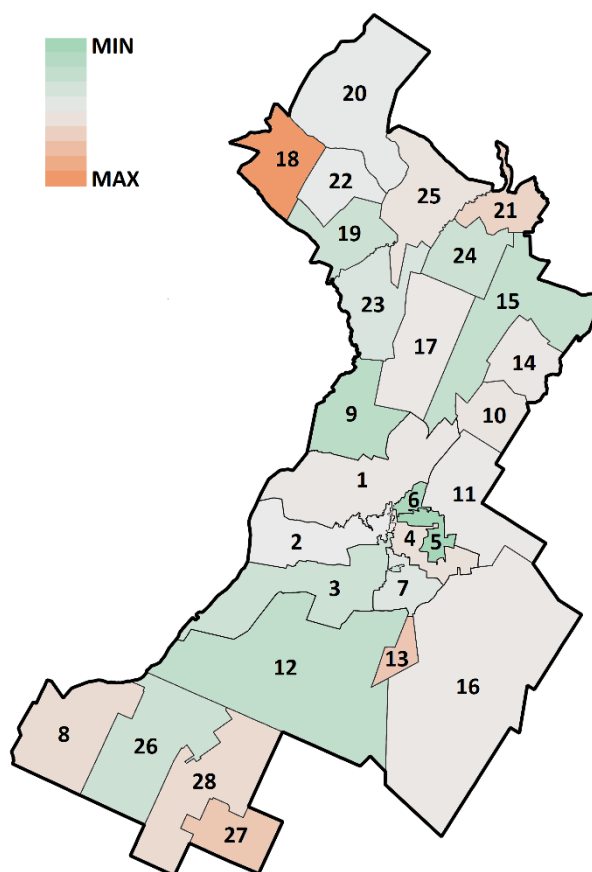
3. Liczba osób bezrobotnych powyżej 50. roku życia w ogólnej liczbie bezrobotnych

Osobom, którym najtrudniej znaleźć pracę na obecnym rynku pracy (m.in. przez panujące stereotypy) są bez wątpienia pracownicy 50+. Mimo obaw pracodawców związanych z zatrudnianiem takich osób już niedługo będą oni musieli przychylniejszym okiem spojrzeć na pracowników po 50. roku życia - ze względu na niedobór pracowników na rynku pracy i starzejące się społeczeństwo.

W Szydłowcu ponad co czwarty bezrobotny to osoba powyżej 50. roku życia - wartość wskaźnika dla gminy wyniosła 25,6%. Największe przekroczenie normy odnotowano w Korzycach, gdzie wskaźnik osiągnął poziom 66,70%. Najbardziej niekorzystną sytuację obserwuje się także w jednostkach: Barak (43,80%), Łazy (43,50%), Świniów (37,50%), Majdów (34,10%), Hucisko (33,30%) oraz obszar 4 (31,00%),

Mapa 14. Liczba osób bezrobotnych powyżej 50. roku życia w ogólnej liczbie bezrobotnych (stan na dzień 31.12.2022)

Lp.	Jednostka analityczna	Wartość wskaźnika
1.	Obszar 1	28,0%
2.	Obszar 2	25,7%
3.	Obszar 3	20,2%
4.	Obszar 4	31,0%
5.	Obszar 5	12,5%
6.	Obszar 6	13,7%
7.	Obszar 7	23,5%
8.	Hucisko	33,3%
9.	Rybianka	16,7%
10.	Świerczek	28,9%
11.	Szydłówek	26,9%
12.	Wola Korzeniowa	17,8%
13.	Barak	43,8%
14.	Chustki	27,9%
15.	Zdziechów	18,6%
16.	Sadek	27,6%
17.	Jankowice	27,3%
18.	Korzyce	66,7%
19.	Krzcięcin	20,0%
20.	Omięcin	25,0%
21.	Świniów	37,5%
22.	Wilcza Wola	25,0%
23.	Wysocko	22,2%
24.	Wysoka	20,0%
25.	Zastronie	30,0%
26.	Ciechostowice	20,0%
27.	Łazy	43,5%
28.	Majdów	34,1%
Gmina Szydłowiec		25,6%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Szydłowcu

Sfera środowiskowa

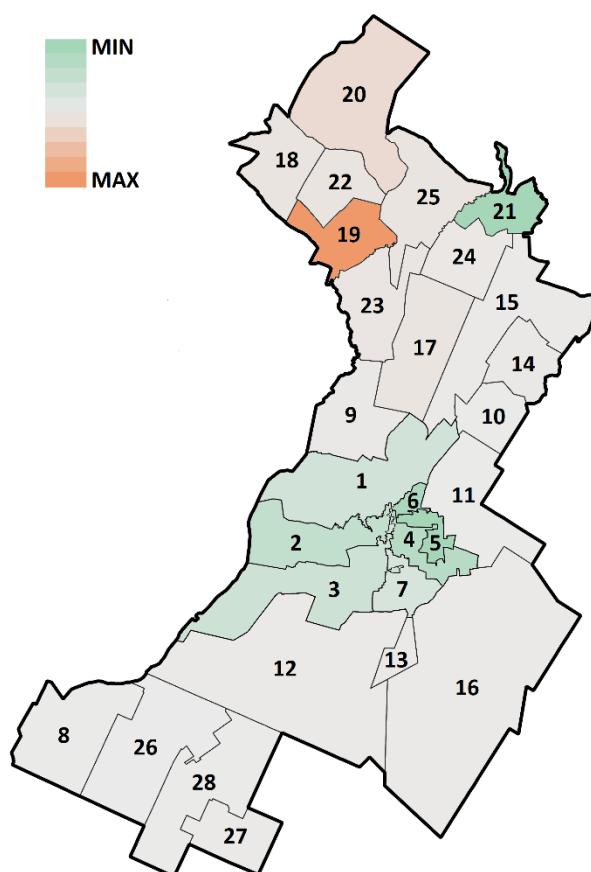
1. Liczba wyrobów zawierających azbest (t) w przeliczeniu na 100 mieszkańców

Wskaźnik obrazuje problem przekroczenia standardów jakości środowiska, mierzony występowaniem odpadów niebezpiecznych zawierających azbest w odniesieniu do liczby mieszkańców jednostki.

W Szydłowcu wartość wskaźnika dot. liczby wyrobów zawierających azbest (t) w przeliczeniu na 100 mieszkańców wynosi 52,22. Większe nagromadzenie ww. wyrobów stwierdzono przede wszystkim w Omięcinie (335,74). Znaczne przekroczenie wartości referencyjnej wskaźnika odnotowano ponadto w jednostkach: Korzyce (195,77), Ciechostowice (172,13) oraz Jankowice (168,85).

Mapa 15. Liczba wyrobów zawierających azbest (t) w przeliczeniu na 100 mieszkańców

Lp.	Jednostka analityczna	Wartość wskaźnika
1.	Obszar 1	33,58
2.	Obszar 2	21,59
3.	Obszar 3	30,76
4.	Obszar 4	13,69
5.	Obszar 5	0,74
6.	Obszar 6	4,32
7.	Obszar 7	37,66
8.	Hucisko	69,06
9.	Rybiana	101,12
10.	Świerczek	61,09
11.	Szydłówek	66,08
12.	Wola Korzeniowa	86,71
13.	Barak	79,15
14.	Chustki	95,04
15.	Zdziechów	82,17
16.	Sadek	74,86
17.	Jankowice	168,85
18.	Korzyce	195,77
19.	Krzcięcin	101,12
20.	Omięcin	335,74
21.	Świniów	0,00
22.	Wilcza Wola	158,86
23.	Wysocko	144,77
24.	Wysoka	111,22
25.	Zastronie	52,44
26.	Ciechostowice	172,13
27.	Łazy	83,24
28.	Majdów	68,51
Gmina Szydłowiec		52,22

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych
Urzędu Miejskiego w Szydłowcu

Sfera przestrzenno-funkcjonalna

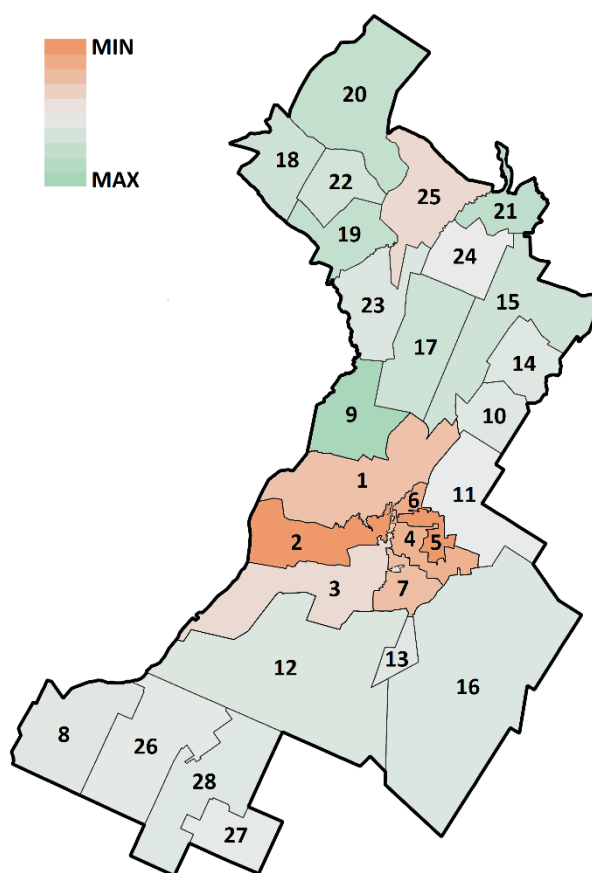
1. Liczba przystanków w przeliczeniu na 100 mieszkańców

Wskaźnik obrazuje stopień dostępności infrastruktury komunikacyjnej, wyrażony liczbą przystanków komunikacji publicznej przypadającą na 100 mieszkańców danej jednostki.

Na 100 mieszkańców Szydłowca przypada 0,63 przystanków. Niekorzystna sytuacja w tym zakresie (wartość wskaźnika niższa od referencyjnej) występuje w jednostkach: obszar 2 (0,00), obszar 5 (0,00), obszar 6 (0,16), obszar 4 (0,20), obszar 7 (0,29), obszar 1 (0,32), Zastronie (0,51) i obszar 3 (0,52). Natomiast najwięcej przystanków na 100 mieszkańców przypada w Omięcinie (3,92) oraz Rybiance (3,83).

Mapa 16. Liczba przystanków w przeliczeniu na 100 mieszkańców

Lp.	Jednostka analityczna	Wartość wskaźnika
1.	Obszar 1	0,32
2.	Obszar 2	0,00
3.	Obszar 3	0,52
4.	Obszar 4	0,20
5.	Obszar 5	0,00
6.	Obszar 6	0,16
7.	Obszar 7	0,29
8.	Hucisko	1,14
9.	Rybianka	3,83
10.	Świerczek	1,22
11.	Szydłówek	0,69
12.	Wola Korzeniowa	1,40
13.	Barak	1,08
14.	Chustki	1,19
15.	Zdziechów	1,98
16.	Sadek	1,41
17.	Jankowice	2,09
18.	Korzyce	2,06
19.	Krzcięcin	2,56
20.	Omięcin	3,92
21.	Świniów	2,78
22.	Wilcza Wola	1,82
23.	Wysocko	1,32
24.	Wysoka	0,66
25.	Zastronie	0,51
26.	Ciechostowice	0,90
27.	Łazy	0,90
28.	Majdów	1,19
Gmina Szydłowiec		0,63

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych
Urzędu Miejskiego w Szydłowcu

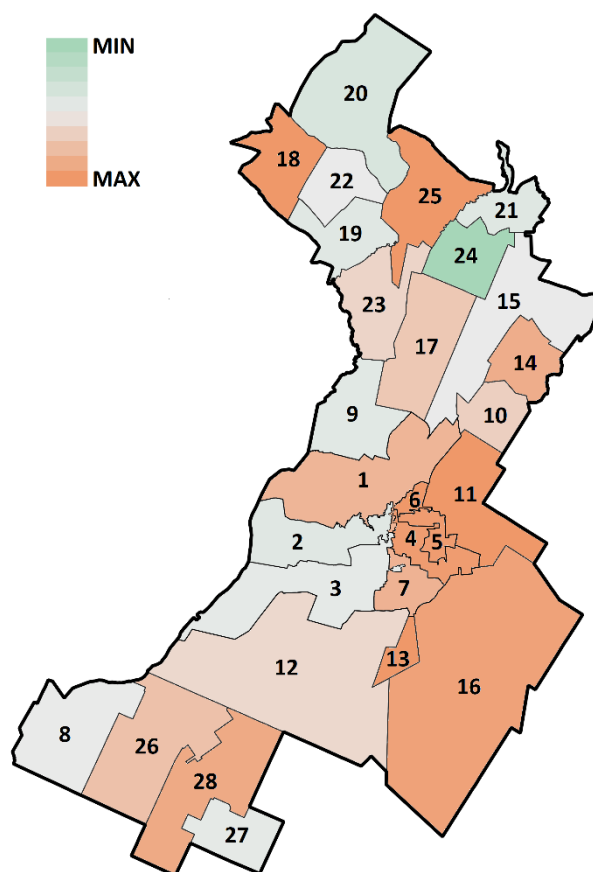
2. Liczba obiektów zabytkowych ujętych w gminnej ewidencji zabytków na 100 osób

Wskaźnik obrazuje atrakcyjność kulturową jednostek, mierzoną rozkładem obiektów włączonych do gminnej ewidencji zabytków, w przeliczeniu na 100 mieszkańców danej jednostki.

Wskaźnik dotyczący liczby obiektów zabytkowych ujętych w gminnej ewidencji zabytków na 100 osób w większości jednostek osiągnął wartość niższą od referencyjnej. Wartość wskaźnika dla gminy wyniosła 0,89. Zerowe wartości odnotowano w jednostkach: obszar 6, Szydłówek, Barak, Korzyce oraz Zastronie.

Mapa 17. Liczba obiektów zabytkowych ujętych w gminnej ewidencji zabytków na 100 osób

Lp.	Jednostka analityczna	Wartość wskaźnika
1.	Obszar 1	0,32
2.	Obszar 2	2,62
3.	Obszar 3	1,74
4.	Obszar 4	0,05
5.	Obszar 5	0,07
6.	Obszar 6	0,00
7.	Obszar 7	0,29
8.	Hucisko	1,14
9.	Rybianka	2,39
10.	Świerczek	0,61
11.	Szydłówek	0,00
12.	Wola Korzeniowa	0,70
13.	Barak	0,00
14.	Chustki	0,24
15.	Zdziechów	0,91
16.	Sadek	0,12
17.	Jankowice	0,52
18.	Korzyce	0,00
19.	Krzcięcin	2,56
20.	Omięcin	3,92
21.	Świniów	2,78
22.	Wilcza Wola	0,91
23.	Wysocko	0,66
24.	Wysoka	11,84
25.	Zastronie	0,00
26.	Ciechostowice	0,45
27.	Łazy	1,79
28.	Majdów	0,20
Gmina Szydłowiec		0,89

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych
Urzędu Miejskiego w Szydłowcu

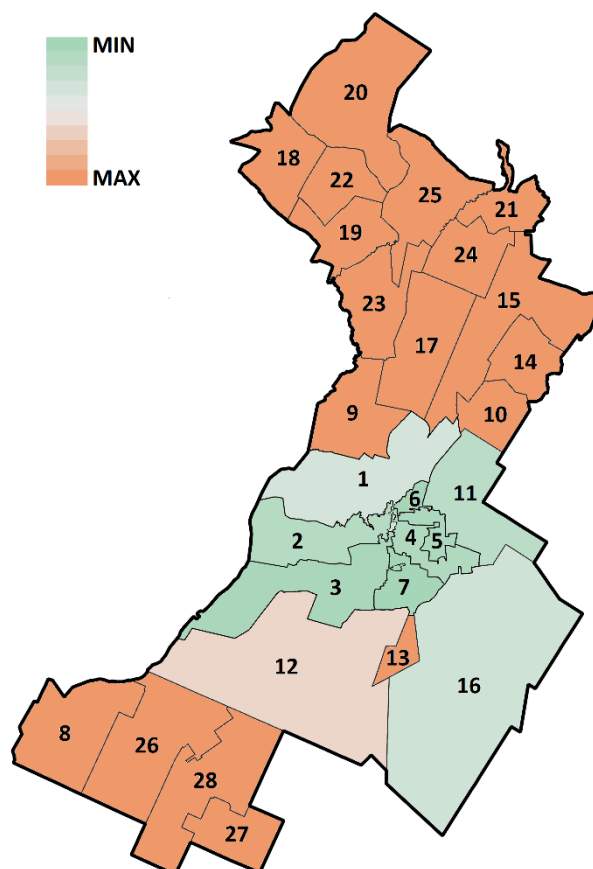
Sfera techniczna

1. Odsetek mieszkańców korzystających z kanalizacji

Wskaźnik obrazuje odsetek mieszkańców korzystających z kanalizacji. Wartość wskaźnika dla Szydłowca wynosi 66,6%. Zerowe wartości wskaźnika odnotowano w jednostkach: Hucisko, Rybianka, Świerczek, Barak, Chustki, Zdziechów, Jankowice, Korzyce, Krzcięcin, Omięcin, Świniów, Wilcza Wola, Wysocko, Wysoka, Zastronie, Ciechostowice, Łazy oraz Majdów.

Mapa 18. Odsetek mieszkańców korzystających z kanalizacji

Lp.	Jednostka analityczna	Wartość wskaźnika
1.	Obszar 1	77,5%
2.	Obszar 2	93,0%
3.	Obszar 3	98,4%
4.	Obszar 4	95,6%
5.	Obszar 5	97,1%
6.	Obszar 6	100,0%
7.	Obszar 7	100,0%
8.	Hucisko	0,0%
9.	Rybianka	0,0%
10.	Świerczek	0,0%
11.	Szydłówek	90,0%
12.	Wola Korzeniowa	50,0%
13.	Barak	0,0%
14.	Chustki	0,0%
15.	Zdziechów	0,0%
16.	Sadek	80,0%
17.	Jankowice	0,0%
18.	Korzyce	0,0%
19.	Krzcięcin	0,0%
20.	Omięcin	0,0%
21.	Świniów	0,0%
22.	Wilcza Wola	0,0%
23.	Wysocko	0,0%
24.	Wysoka	0,0%
25.	Zastronie	0,0%
26.	Ciechostowice	0,0%
27.	Łazy	0,0%
28.	Majdów	0,0%
Gmina Szydłowiec		66,6%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych
Urzędu Miejskiego w Szydłowcu

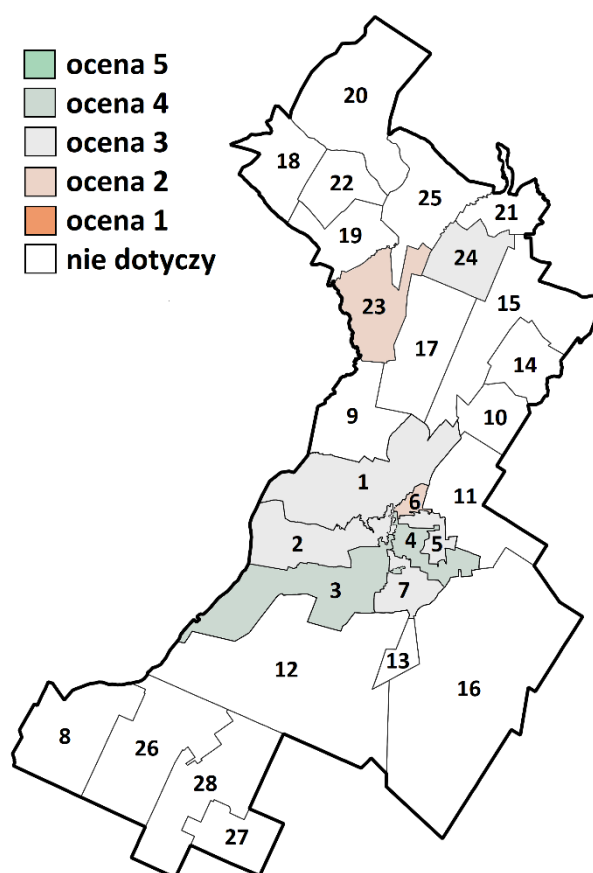
2. Stan techniczny budynków użyteczności publicznej

Wskaźnik obrazuje skalę degradacji stanu technicznego budynków użyteczności publicznej, mierzoną udziałem liczby budynków, których stan techniczny wymaga przeprowadzenia remontu. Wykorzystano w tym celu skalę od 1 do 5, gdzie 1 oznacza ocenę najgorszą, a 5 najlepszą.

Średnia ocena stanu technicznego budynków użyteczności publicznej w Szydłowcu wyniosła 3. Niższą ocenę odnotowano w przypadku dwóch jednostek analitycznych: obszar 6 (ocena 2) oraz Wysocko (ocena 2).

Mapa 19. Stan techniczny budynków użyteczności publicznej

Lp.	Jednostka analityczna	Wartość wskaźnika
1.	Obszar 1	3
2.	Obszar 2	3
3.	Obszar 3	4
4.	Obszar 4	4
5.	Obszar 5	3
6.	Obszar 6	2
7.	Obszar 7	3
8.	Hucisko	nie dotyczy
9.	Rybianka	nie dotyczy
10.	Świerczek	nie dotyczy
11.	Szydłówek	nie dotyczy
12.	Wola Korzeniowa	nie dotyczy
13.	Barak	nie dotyczy
14.	Chustki	nie dotyczy
15.	Zdziechów	nie dotyczy
16.	Sadek	nie dotyczy
17.	Jankowice	nie dotyczy
18.	Korzyce	nie dotyczy
19.	Krzęcin	nie dotyczy
20.	Omięcin	nie dotyczy
21.	Świniów	nie dotyczy
22.	Wilcza Wola	nie dotyczy
23.	Wysocko	2
24.	Wysoka	3
25.	Zastronie	nie dotyczy
26.	Ciehostowice	nie dotyczy
27.	Łazy	nie dotyczy
28.	Majdów	nie dotyczy
Gmina Szydłowiec		3

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Szydłowcu

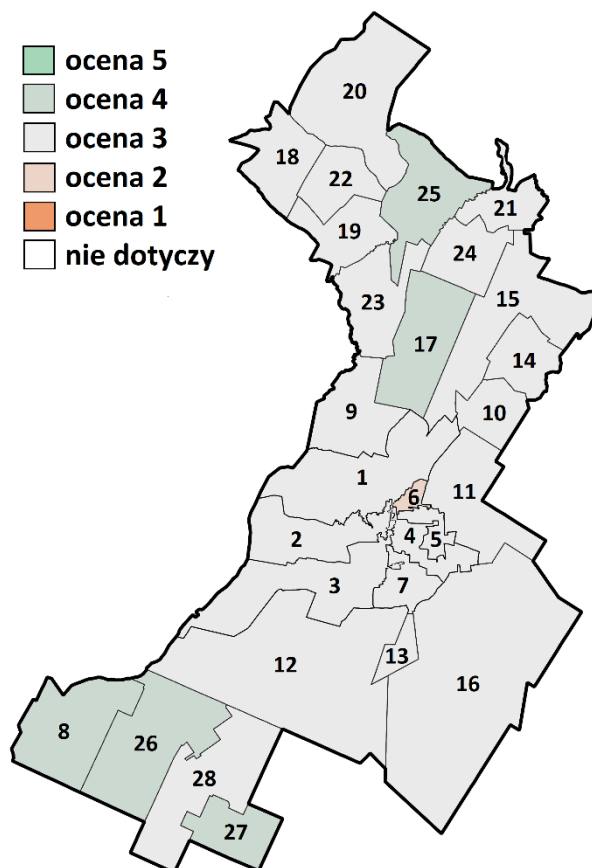
3. Stan techniczny dróg gminnych

Wskaźnik obrazuje skalę degradacji stanu technicznego dróg gminnych, których stan techniczny wymaga przeprowadzenia remontu. Wykorzystano w tym celu skalę od 1 do 5, gdzie 1 oznacza ocenę najgorszą, a 5 najlepszą.

Średnia ocena stanu technicznego dróg gminnych w Szydłowcu wyniosła 3. Niższą ocenę odnotowano w przypadku obszaru 6 (ocena 2).

Mapa 20. Stan techniczny dróg gminnych

Lp.	Jednostka analityczna	Wartość wskaźnika
1.	Obszar 1	3
2.	Obszar 2	3
3.	Obszar 3	3
4.	Obszar 4	3
5.	Obszar 5	3
6.	Obszar 6	2
7.	Obszar 7	3
8.	Hucisko	4
9.	Rybianka	3
10.	Świerczek	3
11.	Szydłówek	3
12.	Wola Korzeniowa	3
13.	Barak	3
14.	Chustki	3
15.	Zdziechów	3
16.	Sadek	3
17.	Jankowice	4
18.	Korzyce	3
19.	Krzcięcin	3
20.	Omięcin	3
21.	Świniów	3
22.	Wilcza Wola	3
23.	Wysocko	3
24.	Wysoka	3
25.	Zastronie	4
26.	Ciechostowice	4
27.	Łazy	4
28.	Majdów	3
Gmina Szydłowiec		3

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych
Urzędu Miejskiego w Szydłowcu

Wyznaczenie granic obszarów zdegradowanych

Obszar zdegradowany to taki, na którym nasilone są negatywne zjawiska społeczne, do których zaliczyć można m.in.: bezrobocie, ubóstwo, niski poziom kapitału społecznego. Co więcej, obszar zdegradowany cechuje się co najmniej jednym negatywnym zjawiskiem ze sfery gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej.

Obszary zdegradowane wyznaczone zostały na podstawie przeprowadzonej analizy wskaźnikowej w pięciu sferach. W tabeli zaprezentowano liczbę przekroczeń wskaźników dla poszczególnych sfer. Obszary zdegradowane to te, które charakteryzują się negatywnymi zjawiskami w sferze społecznej (minimum 7 wskaźników) oraz co najmniej jednym negatywnym zjawiskiem w innej sferze. W Gminie Szydłowiec obszarami zdegradowanymi są następujące jednostki analityczne (zaznaczone kolorem w tabeli): obszar 2⁵, Szydłówek, Wola Korzeniowa, Chustki, Wilcza Wola, Wysocko.

Tabela 13. Podsumowanie analizy wskaźnikowej – liczba przekroczeń w poszczególnych sferach

Lp.	Jednostka analityczna	Liczba mieszkańców	Powierzchnia w km ²	Liczba przekroczeń w sferze:				
				Spolecznej (z 8)	Gospodarczej (z 3)	Środowiskowej (z 1)	Przestrzenno-funkcjonalnej (z 2)	Technicznej (z 3)
1	Obszar 1	1554	7,24	3	2	0	2	0
2	Obszar 2	2485	3,91	8	2	0	1	0
3	Obszar 3	1550	6,12	2	1	0	1	0
4	Obszar 4	1991	1,64	2	1	0	2	0
5	Obszar 5	1408	0,90	3	1	0	2	0
6	Obszar 6	1242	0,41	4	2	0	2	2
7	Obszar 7	687	1,67	2	1	0	2	0
8	Hucisko	175	5,73	4	3	1	0	1
9	Rybiana	209	3,91	5	2	1	0	1
10	Świerczek	329	2,22	6	2	1	1	1
11	Szydłówek	725	5,10	7	3	1	1	0
12	Wola Korzeniowa	430	15,95	7	2	1	1	1
13	Barak	186	0,93	4	2	1	1	1
14	Chustki	420	2,60	7	2	1	1	1
15	Zdziechów	657	7,23	5	2	1	0	1

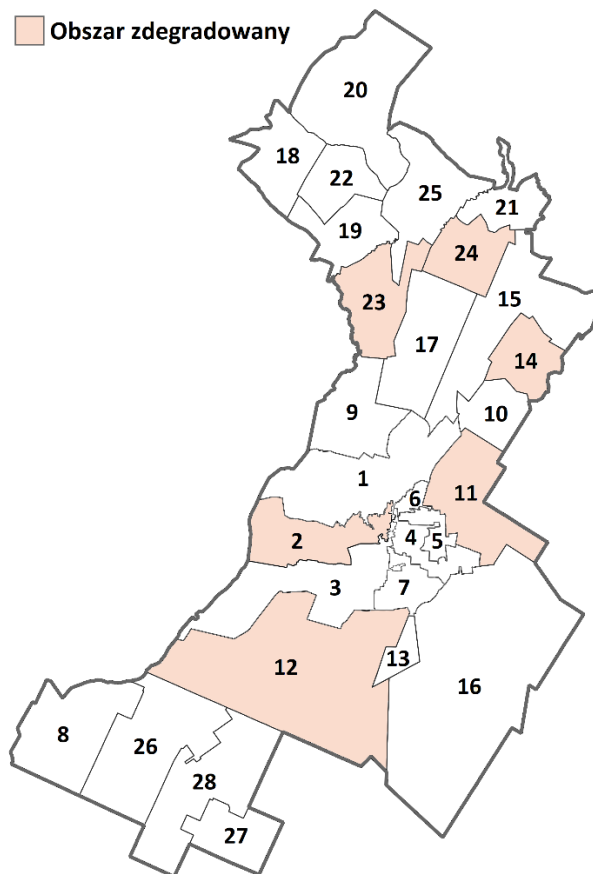
⁵ Wykaz ulic wchodzących do obszaru 2: 1-go Maja, Bankowa, Dworska, Gabriela Narutowicza, Gen. Józefa Sowińskiego, Górna, Jana Kilińskiego, Janusza Kusocińskiego, Jodłowa, Kąpielowa, Kielecka, Kręta, Krótka, Kwiatowa, Lipowa, Mała, Ogrodowa, Partyzantów, Piaskowa, Plac Marii Konopnickiej, Plac Wolności, Podgórze, Podzamcze, Radomska, Rynek Wielki, Rzeczna, Sosnowa, Sportowa, Wąska, Widok, Wiejska, Wspólna, Wymysłów, Zakościelna, Zamkowa, Zielona, Zielonka, Źródłana

Lp.	Jednostka analityczna	Liczba mieszkańców	Powierzchnia w km ²	Liczba przekroczeń w sferze:				
				Spolecznej (z 8)	Gospodarczej (z 3)	Środowiskowej (z 1)	Przestrzennie-funkcjonalnej (z 2)	Technicznej (z 3)
16	Sadek	851	20,09	2	2	1	1	0
17	Jankowice	191	5,23	5	2	1	1	1
18	Korzyce	97	3,42	5	3	1	1	1
19	Krzcięcin	78	3,03	5	1	1	0	1
20	Omięcin	102	7,99	6	2	1	0	1
21	Świniów	72	2,21	6	2	0	0	1
22	Wilcza Wola	110	2,55	8	2	1	0	1
23	Wysocko	152	3,99	7	2	1	1	2
24	Wysoka	152	2,92	4	2	1	0	1
25	Zastronie	221	4,76	6	2	1	2	1
26	Ciechostowice	786	7,18	5	2	1	1	1
27	Łazy	335	2,76	6	2	1	0	1
28	Majdów	504	6,57	6	2	1	1	1

Źródło: opracowanie własne

Podsumowując, obszar zdegradowany gminy Szydłowiec zajmuje 24,66% powierzchni gminy (34,1 km² z 138,26 km²) i jest zamieszkały przez 24,42% mieszkańców (4 322 osób z 17 699 wszystkich mieszkańców).

Mapa 21. Mapa obszaru zdegradowanego

Wyznaczenie granic obszaru rewitalizacji

Zaprezentowana diagnoza posłużyła do wyznaczenia obszarów zdegradowanych oraz obszarów rewitalizacji w gminie Szydłowiec, które mają zostać objęte Gminnym Programem Rewitalizacji. Obszar rewitalizacji stanowi element obszaru zdegradowanego i cechuje się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk w sferze społecznej oraz pozostałych analizowanych sferach. Ponadto obszar rewitalizacji ma istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego, co zostało potwierdzone w toku wewnętrznych ustaleń i konsultacji z przedstawicielami Urzędu Miejskiego w Szydłowcu.

Dla wyznaczenia obszaru rewitalizacji kierowano się zapisami art. 10 ustawy o rewitalizacji:

1. obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, o których mowa w art. 9 ust. 1, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację, wyznacza się jako obszar rewitalizacji.
2. obszar rewitalizacji nie może być większy niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkały przez więcej niż 30% liczby mieszkańców gminy. obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic.

Koncentracja negatywnych zjawisk społecznych potwierdziła się na różnych płaszczyznach analizy. Wyniki analizy wskazują, iż obszary dotknięte największą liczbą niepożądanych zjawisk w sferze społecznej to jednostki: obszar 2 (8 przekroczeń), Wilcza Wola (8 przekroczeń), Szydłówek (7 przekroczeń), Wola Korzeniowa (7 przekroczeń), Chustki (7 przekroczeń), Wysocko (7 przekroczeń). W tych jednostkach wartości wskaźników są niekorzystne w porównaniu do analogicznych dla całej gminy. Obszary te zostały zatem wyznaczone jako obszary zdegradowane.

Procesy determinujące sferę gospodarczą mają istotny wpływ na potencjał społeczno-ekonomiczny gminy. Dokonana analiza sfery gospodarczej potwierdziła występowanie zjawisk kryzysowych we wszystkich jednostkach analitycznych, tj. obszar 1, obszar 2, obszar 3, obszar 4, obszar 5, obszar 6, obszar 7, Hucisko, Rybianka, Świerczek, Szydłówek, Wola Korzeniowa, Barak, Chustki, Zdziechów, Sadek, Jankowice, Korzyce, Krzcięcin, Omięcin, Świniów, Wilcza Wola, Wysocko, Wysoka, Zastronie, Ciehostowice, Łazy oraz Majdów.

Diagnoza sfery środowiskowej w Szydłowcu potwierdziła obecność zjawisk kryzysowych w następujących jednostkach: Hucisko, Rybianka, Świerczek, Szydłówek, Wola Korzeniowa, Barak, Chustki, Zdziechów, Sadek, Jankowice, Korzyce, Krzcięcin, Omięcin, Wilcza Wola, Wysocko, Wysoka, Zastronie, Ciehostowice, Łazy oraz Majdów.

Problemy w sferze przestrzenno-funkcjonalnej zdiagnozowano w następujących jednostkach analitycznych: Obszar 1, Obszar 2, Obszar 3, Obszar 4, Obszar 5, Obszar 6, Obszar 7, Świerczek,

Szydłówek, Wola Korzeniowa, Barak, Chustki, Sadek, Jankowice, Korzyce, Wysocko, Zastronie, Ciechostowice oraz Majdów.

Z kolei zjawiska kryzysowe w sferze technicznej odnotowano w jednostkach: obszar 6, Hucisko, Rybianka, Świerczek, Wola Korzeniowa, Barak, Chustki, Zdziechów, Jankowice, Korzyce, Krzcięcin, Omięcin, Świniów, Wilcza Wola, Wysocko, Wysoka, Zastronie, Ciechostowice, Łazy oraz Majdów.

Analiza wskaźników wszystkich sfer wyłoniła obszary, które zaliczyć można do obszaru zdegradowanego. Te jednostki to: obszar 2, Szydłówek, Wola Korzeniowa, Chustki, Wilcza Wola, Wysocko. Obszar zdegradowany gminy Szydłowiec zajmuje 24,66% powierzchni gminy (34,1 km² z 138,26 km²) i jest zamieszkały przez 24,42% mieszkańców (4 322 osób z 17 699 wszystkich mieszkańców).

Zgodnie z Ustawą o rewitalizacji, obszar rewitalizacyjny nie może być większy niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkały przez więcej niż 30% liczby mieszkańców gminy. Wskutek tego ww. obszary zdegradowane zostały ograniczone i wzięto pod uwagę przede wszystkim istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gminy. Do obszaru rewitalizacji zaliczono zatem jednostkę analityczną w obrębie miasta Szydłowiec a dokładnie obszar 2⁶ oraz dwa sołectwa przylegające do obszaru miejskiego gminy Szydłowiec, czyli Wola Korzeniowa i Szydłówek.

W związku z faktem, iż obszar rewitalizacji nie jest ze sobą powiązany przestrzennie będzie on podzielony na trzy podobszary. Pierwszym z nich będzie obszar 2 wskazany w mieście obejmujące m.in. ulice Gabriela Narutowicza, Radomska, Zamkowa, Górna, Plac Wolności, a zatem centrum miasta oraz jego zachodnią część. Obszar ten pełni istotne funkcje lokalne tj. handlową, usługową, rekreacyjną, turystyczną. Nie bez znaczenia dla realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych jest istnienie obiektów i infrastruktury, które są niezbędne do realizacji projektów miękkich, kluczowych do zniwelowania negatywnych zjawisk w sferze społecznej. Jako podobszar II oraz III wskazano sołectwa, które przylegają do obszaru miejskiego przez co także mają istotne znaczenie do rozwoju gminy. Realizacja zarówno projektów społecznych jak i infrastrukturalnych będzie miała szerszy wpływ niż tylko na te miejscowości. Zasadne zatem jest uznanie wskazanych powyżej jednostek analitycznych za obszar rewitalizacji w gminie Szydłowiec.

Szczegółowy wykaz ulic wpisujący się w poszczególne jednostki analityczne wraz z wyróżnionymi ulicami zamieszkałymi przez co najmniej 100 mieszkańców przedstawiono w kolejnej tabeli. Ponadto w tabeli wskazano, ilu mieszkańców zamieszkuje na wyznaczonym obszarze rewitalizacji (poszczególnych podobszarach) i jaka jest jego powierzchnia.

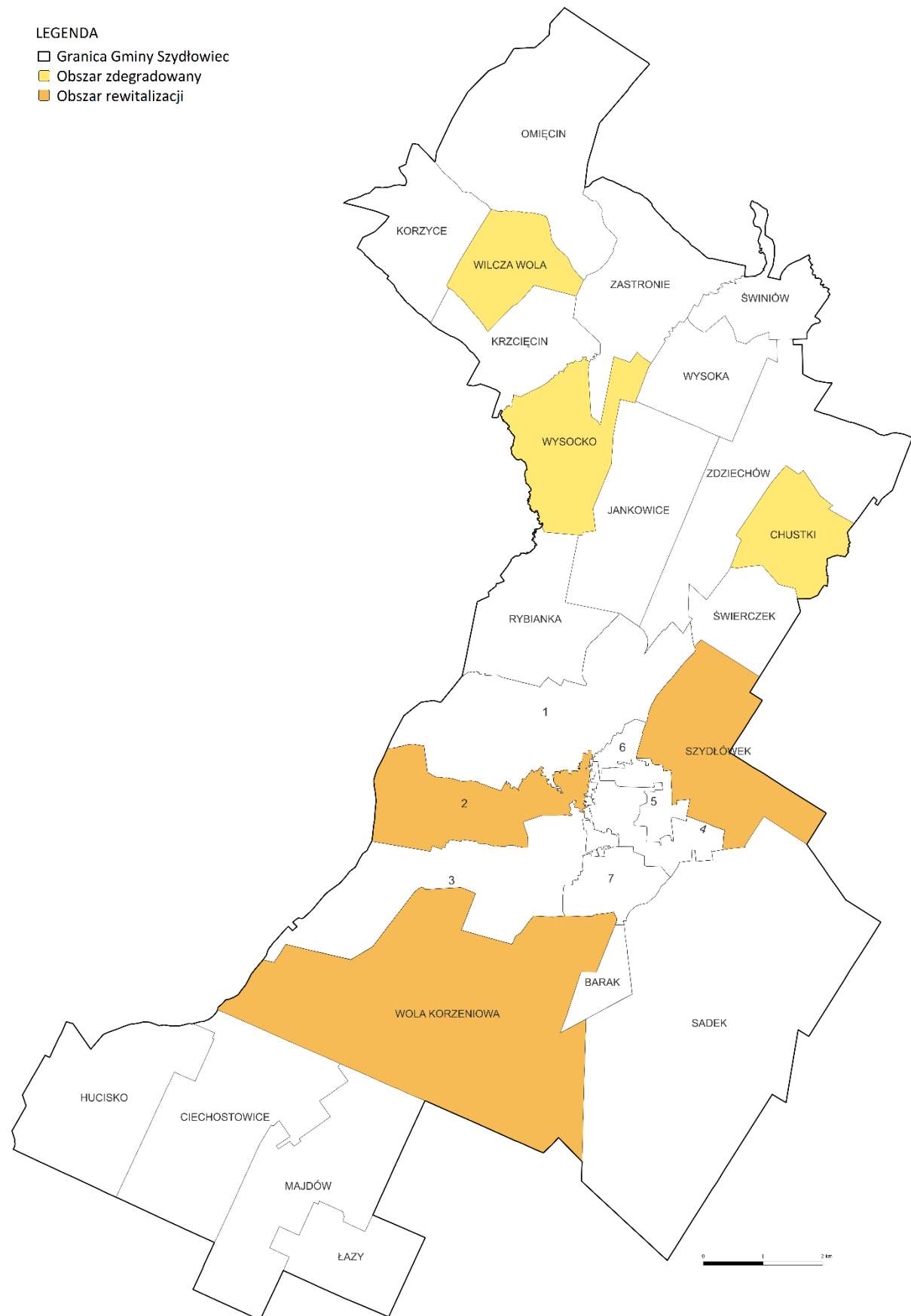
⁶ Wykaz ulic wchodzących do obszaru 2: 1-go Maja, Bankowa, Dworska, Gabriela Narutowicza, Gen. Józefa Sowińskiego, Górna, Jana Kilińskiego, Janusza Kusocińskiego, Jodłowa, Kąpielowa, Kielecka, Kręta, Krótka, Kwiatowa, Lipowa, Mała, Ogrodowa, Partyzantów, Piaskowa, Plac Marii Konopnickiej, Plac Wolności, Podgórze, Podzamcze, Radomska, Rynek Wielki, Rzeczna, Sosnowa, Sportowa, Wąska, Widok, Wiejska, Wspólna, Wymysłów, Zakościelna, Zamkowa, Zielona, Zielonka, Źródłana

Tabela 14. Obszar rewitalizacji zakładający się z 3 podobszarów

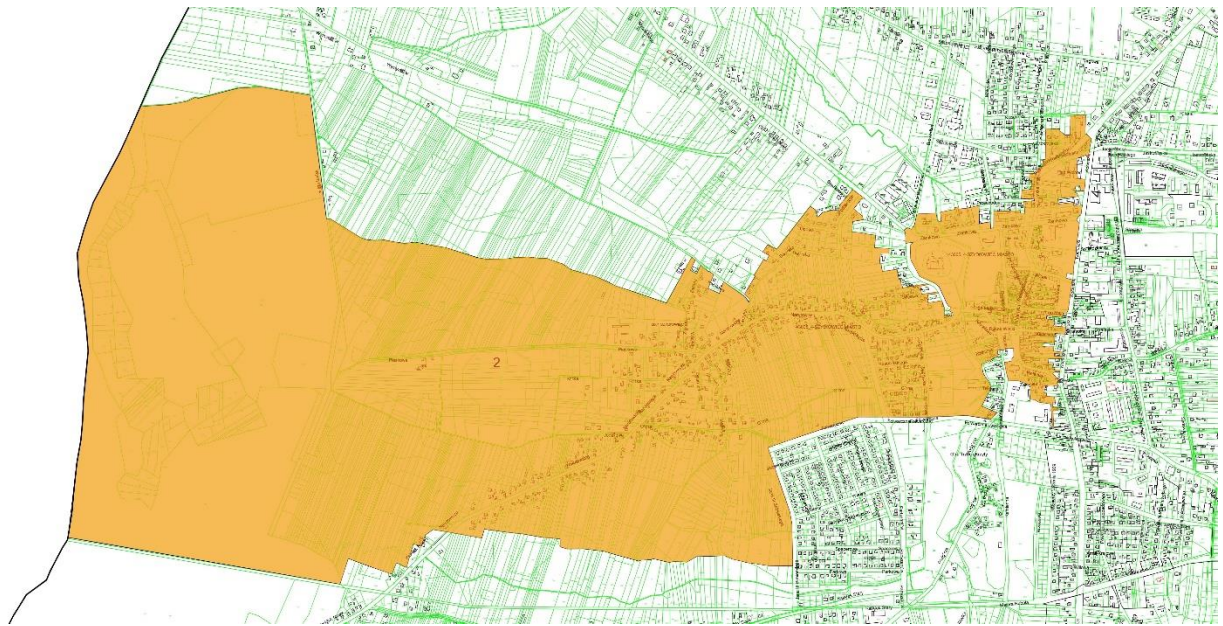
Jednostka	Wykaz ulic	Liczba mieszkańców [osoby]	Powierzchnia [km ²]
<u>PODBOSZAR I:</u> Obszar 2	1-go Maja, Bankowa, Dworska, Gabriela Narutowicza , Gen. Józefa Sowińskiego, Górna , Jana Kilińskiego, Janusza Kusocińskiego, Jodłowa, Kąpielowa, Kielecka, Kręta, Krótka, Kwiatowa, Lipowa, Mała, Ogrodowa, Partyzantów, Piaskowa, Plac Marii Konopnickiej, Plac Wolności , Podgórze, Podzamcze, Radomska , Rynek Wielki, Rieczna, Sosnowa, Sportowa, Wąska, Widok, Wiejska, Wspólna, Wymysłów, Zakościelna, Zamkowa , Zielona, Zielonka, Źródlana	2485 (14,04%)	3,91 (2,83%)
<u>PODBOSZAR II:</u> Szydłówek	nie dotyczy	725 (4,10%)	5,10 (3,69%)
<u>PODBOSZAR III:</u> Wola Korzeniowa	nie dotyczy	430 (2,43%)	15,95 (11,54%)
Obszar rewitalizacji suma		3640 (20,57%)	24,96 (18,06%)
Szydłowiec suma		17699	138,26

Źródło: opracowanie własne

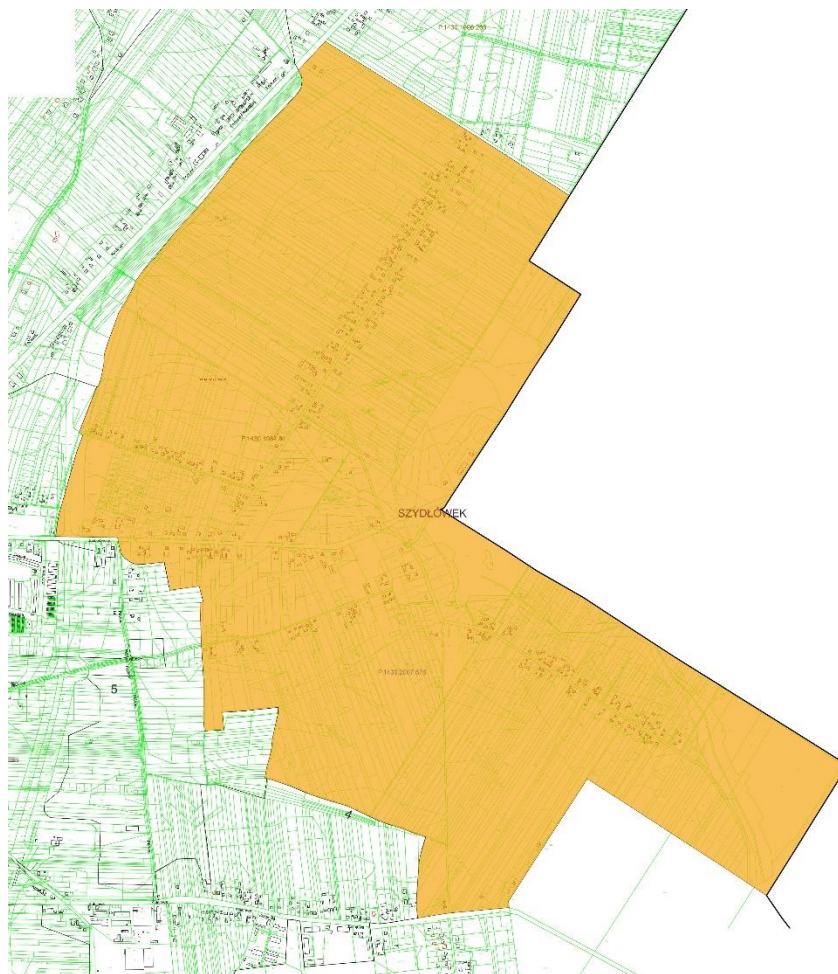
Mapa 22. Mapa obszaru rewitalizacji

Mapa 23. Mapa obszaru rewitalizacji – PODOBSZAR I

Mapa 24. Mapa obszaru rewitalizacji – PODOBSZAR II

Mapa 25. Mapa obszaru rewitalizacji – PODOBSZAR III cz. I

